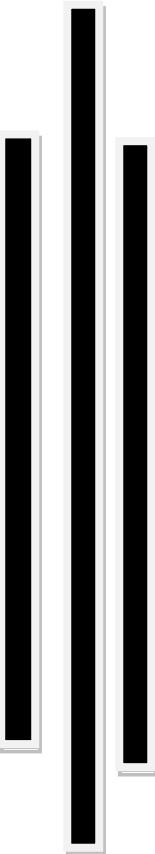

मध्यमकालीन खर्च संरचना

प्रथम आवधिक विकास योजना

(आ.व.०७८/७९- ८२/८३)

फिक्कल गाउँपालिका
फिक्कल गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बागमती प्रदेश, खाड्साड, सिन्धुली

२०७८

विषयसूची

परिच्छेद एक : परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ अवधारणा र उद्देश्य	१
१.२.१ अवधारणा	१
१.२.२ उद्देश्य	१
१.२.३ मध्यमकालीन खर्च संरचना र योजनाहरू बीचको अन्तर सम्बन्ध	२
परिच्छेद दुई : कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था	३
२.१ कानूनी व्यवस्था	३
२.२ संस्थागत व्यवस्था	३
२.२.१ श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति	३
२.२.२ मध्यमकालीन खर्च संरचना कार्यदल	४
२.२.३ विषयगत योजना तर्जुमा समितिहरू	४
परिच्छेद तीन : श्रोत व्यवस्थापन तथा मध्यमकालीन खर्च संरचना	५
३.१ श्रोत व्यवस्थापन	५
३.१.१ श्रोत व्यवस्थापन तालिका	५
३.२ मध्यमकालीन खर्च संरचनाको खाका	६
३.२.१ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य तालिका	६
३.२.२ कार्यक्रम / आयोजनाको संक्षिप्त विवरण तालिका	१२
३.२.३ कार्यक्रम तथा आयोजनाको प्राथमिकता अंक निर्धारण तालिका	१९
३.२.४ त्रिवर्णीय विषय क्षेत्रगत बजेट अनुमान तालिका	२५
अनुसूची १ : विस्तृत योजना विवरण	२७
अनुसूची २ : प्रस्तावित योजना नक्सा	४२

परिच्छेद एक : परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

आवधिक योजनाले लिएका समष्टिगत तथा विषय क्षेत्रगत लक्ष्य र उद्देश्यहरू हासिल गर्न सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । विनियोजन कुशलता, कार्यान्वयन दक्षता र वित्तीय सुशासन जस्ता विषयहरू सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनका मुख्य अवयवहरू हुन् । मध्यमकालीन खर्च संरचनाले आवधिक योजना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीच अन्तरसम्बन्ध कायम गरी सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग गर्दछ । यसले श्रोत व्यवस्थापन र अपेक्षित उपलब्धिको खाका समेत प्रस्तुत गर्दछ । नेपालमा आ.व. २०५९/६० देखि अवलम्बन गरिएको मध्यमकालीन खर्च संरचनाको प्रमुख उद्देश्य प्राथमिकताका आधारमा सार्वजनिक श्रोतको बाँडफाँट गरी खर्चको प्रभावकारिता बढाउनु हो । मध्यमकालीन खर्च संरचनाले स्थानीय तहमा विकास योजनाको लक्ष्यत नतिजा हासिल गर्न श्रोत साधनको प्रभावकारी विनियोजन र परिचालन, पारदर्शी र मितव्ययी खर्च प्रणाली, वित्तीय सुशासन जस्ता पक्षमा सुधार ल्याउन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ ले समेत स्थानीय तहले मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न अनिवार्य गरेको सन्दर्भमा सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले यो दिग्दर्शन जारी गरेको छ । यस दिग्दर्शनले स्थानीय तहलाई ढाँचा र प्रक्रियामा एकरूपता कायम गरी मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्न सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ ।

१.२ अवधारणा र उद्देश्य

१.२.१ अवधारणा

सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको एक औजारको रूपमा मध्यमकालीन खर्च संरचनाले सरकारसँग उपलब्ध सीमित श्रोत-साधनको वस्तुनिष्ठ आकलन गर्ने र त्यसलाई योजनाको प्राथमिकताको क्षेत्रमा मध्यम अवधिको लागि बाँडफाँट गर्ने गर्दछ । यस अन्तर्गत चालु आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको उपलब्धिको आधारमा उत्पादन, रोजगारी, आय र लगानी लगायतका परिसूचक समावेश गरी समष्टिगत वित्तीय खाका (Medium Term Fiscal Framework-MTFF) निर्धारण गरिन्छ । स्थानीय आर्थिक खाका अनुसार समष्टिगत इ र विषय क्षेत्रगत नतिजा प्राप्त हुने गरी श्रोत तथा खर्चको अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिन्छ । संघ तथा प्रदेशबाट स्थानीय तहलाई विभिन्न शीर्षकमा प्राप्त हुने श्रोत, आन्तरिक आय, आन्तरिक ऋण तथा अन्य श्रोत समेत आकलन तथा क्षेत्रगत प्राथमिकता अनुरूप विषयगत महाशाखा/शाखा र अन्तर्गतका निकायहरूसँग सम्बन्धित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न कार्यक्रम तथा आयोजनागत रूपमा खर्चको अनुमान सहितको बजेट खाका (Medium Term Budgetary Framework-MTBF) तयार गरिन्छ । यो खाका तयार गर्दा बजेटको कार्यान्वयनबाट तीन वर्षमा प्राप्त हुने प्रतिफलको पनि अनुमान गरी मध्यमकालीन नतिजा खाका (Medium Term Result Framework-MTRF) तयार गरिन्छ । मध्यमकालीन खर्च संरचनामा पहिलो आर्थिक वर्षमा बजेटको वास्तविक श्रोत र खर्चको अनुमान हुन्छ भने त्यसपछिका दुई आर्थिक वर्षका लागि श्रोत र खर्चको प्रक्षेपण गरिन्छ । पहिलो वर्षको बजेट कार्यान्वयन भएपछि उपलब्ध समीक्षा गरी बाँकी दुई वर्षको प्रक्षेपित अनुमान परिमार्जन एवम् थप एक वर्षको बजेट प्रक्षेपण गरिन्छ । यसरी मध्यमकालीन खर्च संरचनामा चक्रीय हिसाबले प्रत्येक वर्ष तीन वर्षको बजेटको आंकलन गर्नुपर्ने हुन्छ । यसबाट मध्यमकालीन खर्च संरचनाले बजेट तर्जुमा प्रक्रियालाई बढी यथार्थपरक र वस्तुनिष्ठ बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ ।

१.२.२ उद्देश्य

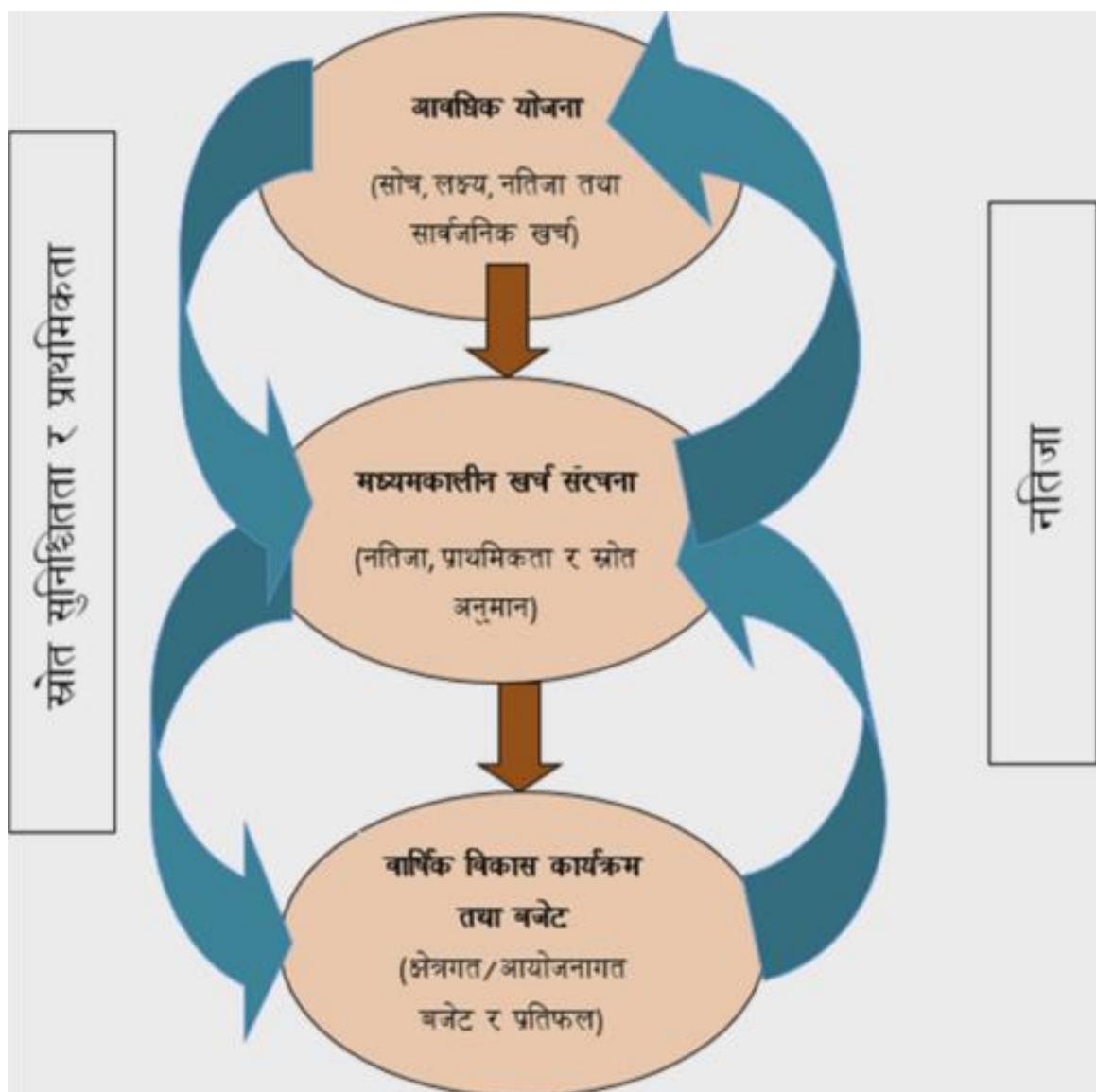
मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मुख्य उद्देश्य उपलब्ध श्रोत साधनलाई नीति, आवधिक योजना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीच तालमेल गराई सार्वजनिक खर्च प्रणालीमा वित्तीय अनुशासन कायम गर्नु हो । यसका अतिरिक्त मध्यमकालीन खर्च संरचनाका उद्देश्यहरू देहायबमोजिम रहेका छन् :-

- (क) आवधिक योजना र वार्षिक विकास योजनालाई बजेटसँग तादाम्यता कायम गरी श्रोत-साधनको विनियोजनलाई उपलब्धिमुलक बनाउनु,
- (ख) आयोजनाहरूको प्राथमिकीकरण गर्न र प्राथमिकता प्राप्त आयोजनालाई श्रोतको सुनिश्चितता गर्नु,
- (ग) स्थानीय सरकारलाई प्राप्त हुने मध्यम अवधिको आन्तरिक र बाह्य श्रोतको वास्तविक अनुमान गरी बजेट खाका तर्जुमा गर्नु,
- (घ) सार्वजनिक खर्चलाई बढी प्रभावकारी र कुशल बनाई लक्षित प्रतिफल सुनिश्चित गर्नु,
- (ङ) बजेट अनुमानलाई यथार्थपरक बनाउनु ।

१.२.३ मध्यमकालीन खर्च संरचना र योजनाहरू बीचको अन्तर सम्बन्ध

मध्यमकालीन खर्च संरचनाले आवधिक योजनालाई वार्षिक बजेटसँग र बजेटलाई नतिजासँग आबद्ध गर्दछ । आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीचको अन्तरसम्बन्धलाई तलको चित्रबाट स्पष्ट गरिएको छ ।

आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम बीचको सम्बन्ध

परिच्छेद दुई : कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था

२.१ कानूनी व्यवस्था

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीय स्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषयक्षेत्रगत मध्यमकालीन तथा दीर्घकालीन योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। त्यसैगरी अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १६ मा स्थानीय तहले सार्वजनिक खर्चको विवरण तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको र दफा १७ मा यस्तो विवरण तयार गर्दा आगामी तीन आर्थिक वर्षमा हुने खर्चको प्रक्षेपण सहितको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। यस्तो मध्यमकालीन खर्च संरचनामा देहायका विवरणहरू खुलाउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ:-

- क) प्रस्तावित योजनाको लक्ष्य तथा उद्देश्य,
- ख) प्रस्तावित योजनाको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गर्न वा खर्च छुट्याउन आवश्यकताको पुष्ट्याइँ,
- ग) प्रस्तावित योजना कार्यान्वयन हुनसक्ने आर्थिक वर्ष र त्यसपछिको दुई वर्ष आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुनसक्ने प्रतिफल र उपलब्धि,
- घ) प्रस्तावित योजना लागु गर्न आवश्यक पर्ने खर्चको विवरण,
- ड) खर्च व्यहोर्ने श्रोत र खर्च गरिएको रकमबाट प्राप्त हुनसक्ने प्रतिफल र उपलब्धिको प्रक्षेपण,
- च) प्रस्तावित योजनाको मध्यम अवधिको खर्चको रणनीति र त्यसको वार्षिक खर्चसंगाको तादम्यता,
- छ) सञ्चालित योजना भए गत आ.व.मा छुट्याइएको खर्च अनुसार लक्ष्य हासिल भए नभएको यथार्थ विवरण।

यसैगरी आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ७ मा राष्ट्रिय श्रोत अनुमान समितिले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कुल राष्ट्रिय श्रोत अनुमान गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। स्थानीय तह समेतको श्रोत अनुमानका आधारमा मात्र कुल राष्ट्रिय श्रोत अनुमान गर्न सकिने भएको हुँदा सबै गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्न आवश्यक छ।

२.२ संस्थागत व्यवस्था

मध्यमकालीन खर्च संरचना आवधिक योजना र वार्षिक बजेटबीच तादम्यता कायम गर्ने औजार भएकोले वार्षिक बजेट निर्माणमा यसको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। यसका लागि स्थानीय तहमा देहाय बमोजिमको संस्थागत व्यवस्था गर्नुपर्दछः-

२.२.१ श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति

श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण सम्बन्धी कार्य स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिमको समितिले गर्नेछ। मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारीका सन्दर्भमा यस समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछः-

- (क) मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा कार्यको समग्र निर्देशन गर्ने,
- (ख) आगामी तीन वर्षको कुल श्रोत र खर्चको प्रक्षेपण गर्ने,
- (ग) प्रक्षेपित कुल श्रोत र खर्चको आधारमा विषय क्षेत्रगत खर्चको सीमा निर्धारण गर्ने,

२.२.२ मध्यमकालीन खर्च संरचना कार्यदल

स्थानीय तहमा मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारीको लागि देहाय बमोजिमको एक कार्यदल रहनेछ, सो कार्यदलले प्रत्येक क्रियाकलापमा एकाइगत लागत आकलन, परिमार्जनका साथै महाशाखा/शाखा अन्तर्गतका मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमासम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने तथा सो महाशाखा/शाखाहरूको विषयगत रूपमा एकीकृत बजेट मस्यौदा तयार गर्नेछ।

(क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - संयोजक

(ख) विषयगत विभाग/महाशाखा/शाखा प्रमुखहरू - सदस्य

(ग) योजना विभाग/महाशाखा/शाखा/एकाइ प्रमुख - सदस्य सचिव

कार्यदलले आवश्यकता अनुसार विषय विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

विषयगत रूपमा एकीकृत रूपमा बजेट तयारीका लागि कार्यदलले देहाय बमोजिमका कार्यहरू सम्पन्न गर्नु पर्नेछ:

(क) विषयगत समितिहरूसँग आवश्यक समन्वय गर्ने,

(ख) मध्यमकालीन खर्च संरचनासम्बन्धी मार्गदर्शनको मस्यौदा तयार गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने,

(ग) मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मस्यौदा तयार गरी विषयगत समितिमा पेश गर्ने,

(घ) त्रिवर्षीय खर्चको प्रक्षेपणसहित बजेटको आकार र श्रोतको आकलन गरी श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति समक्ष पेश गर्ने,

(ङ) मध्यमकालीन खर्च संरचनासम्बन्धी अन्य कार्यहरू गर्ने।

२.२.३ विषयगत योजना तर्जुमा समितिहरू

कार्यपालिकाबाट प्राप्त श्रोत सीमा तथा मार्गदर्शनभित्र रही विषयगत महाशाखा/शाखाहरूबाट प्राथमिकता निर्धारण भई बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेश भएका कार्यक्रम तथा आयोजनालाई विषयगत रूपमा छलफल, विश्लेषण र पुनःप्राथमिकता निर्धारण गरी पेश गर्ने कार्य वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्यका लागि गठित विषयगत समितिहरूले गर्नुपर्नेछ। मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारी प्रक्रियामा विषयगत समितिहरूले देहाय बमोजिमका कार्यहरू गर्नुपर्नेछ :

(क) कार्यदलबाट प्रस्तावित कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको त्रिवर्षीय खर्च प्रक्षेपण सहितको मध्यमकालीन खर्च संरचना र आगामी आर्थिक वर्षको बजेट उपर छलफल र विश्लेषण गर्ने।

(ख) विषयगत रूपमा कार्यक्रम तथा आयोजनाको प्राथमिकीकरणको आधार तयार गर्ने।

(ग) कार्यक्रम तथा आयोजनाको विषयगत रूपमा प्राथमिकता निर्धारण गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेश गर्ने।

परिच्छेद तीन : श्रोत व्यवस्थापन तथा मध्यमकालीन खर्च संरचना

३.१ श्रोत व्यवस्थापन

आवधिक योजना अन्तर्गत पहिचान भएका सबै योजनाहरू लगानीको दृष्टिकोणले एउटै आवधिक योजना मार्फत सम्बोधन गर्न सकिन्दैन। तसर्थ आगामी तीन वर्षमा उपलब्ध हुन सकिने गाउँपालिकाको विकास बजेटको रकम, दीर्घकालीन सोच प्राप्ति तर्फ उन्मुख हुन अति आवश्यक कार्यक्रम तथा योजनाहरू, आर्थिक विकासमा टेवा पुग्ने योजना, लक्षित वर्ग/समुदायको हित, रोजगारी वृद्धि गर्ने जस्ता महत्वपूर्ण आधारहरूमा योजनाको प्राथमिकता निर्धारण गरी अगामी तीन वर्षमा कार्यान्वयन गर्न सकिने योजनाहरूको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ।

गाउँवासीहरूको आवश्यकता परिपूर्ति गर्न आवश्यक लगानीको तुलनामा उपलब्ध हुने विकास बजेट अति नै न्यून भएको हुँदा गाउँपालिकाको विद्यमान विकास बजेटले ठूला योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न सकिने स्थिति भने छैन। विशेष गरी अधिकांश रणनीतिक योजनाहरू जस्तै: सडक, ढल र फोहोर व्यवस्थापन सहितको एकीकृत योजनाहरूको लागि केन्द्रिय निकाय, विभिन्न दातृ राष्ट्र तथा दातृ निकायहरूको सहयोग अति आवश्यक छ।

यसको अतिरिक्त, गाउँपालिकाको कार्यान्वयनको जिम्मेवारीमा परेका अन्य योजनाहरूको सन्दर्भमा अगामी तीन वर्षमा उपलब्ध हुन सकिने गाउँपालिका कार्यालयको विकास बजेटको प्रक्षेपण गरी सोही अनुसार योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्राथमिकता निर्धारण गरी क्रमशः कार्यान्वयन गर्ने गरी योजना तयार गरिएको छ। गाउँपालिकाको आर्थिक श्रोत अति न्यून रहेकोले यस श्रोतवाट धेरै कम मात्र गाउँस्तरीय योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न सकिन्छ। तसर्थ गाउँपालिकाले विगतमा भैं केन्द्रवाट सडक वोर्ड, कृषि सडक, जगेडा कोष जस्ता सहयोग कार्यक्रम त्याई वढी भन्दा वढी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सकृयता देखाउनु पर्ने हुन्छ। यस शीर्षक अन्तर्गत प्राप्त गाउँपालिकाको विकास बजेट तथा विगत आर्थिक वर्षमा केन्द्रवाट प्राप्त विशेष आर्थिक अनुदानको आधारमा आवधिक योजना अन्तर्गत पहिचान भएका योजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने गरि अगामी तीन वर्षको भौतिक विकास तथा भौतिक पूर्वाधार, सामाजिक, आर्थिक, वातावरण तथा जोखिम व्यवस्थापन, वित्तीय व्यवस्थापन र संस्थागत विकास योजनाहरूको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ। योजना तर्जुमा समिति, गाउँपालिका गाउँ सभाको निर्णय अनुसार गाउँपालिकाले यस्ता योजनाहरू क्रमशः वार्षिक रूपमा कार्यान्वयन गर्दै जाने छ।

गाउँपालिकालाई सामाजिक, आर्थिक लगाएत विभिन्न विकास निर्माणका लागि कस्तीमा रु.३.३६ अर्ब लाग्ने प्रारम्भिक अनुमान छ। तर विस्तृत योजना विवरणमा उल्लेखित सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न गर्न आगामी ५ वर्ष पर्याप्त देखिएको छ। यसमध्ये करिब रु. १.५१ अर्ब (४५%) बरावरको कार्य यस आवधिक योजनाको मध्यमकालीन खर्च संरचनामा प्रस्ताव गरिएको छ।

३.१.१ श्रोत व्यवस्थापन तालिका

विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	बजेट अनुमान (रु लाखमा)	संघीय श्रोत	प्रादेशिक श्रोत	आन्तरिक श्रोत	सामुदायिक श्रोत	निजी श्रोत
आर्थिक विकास	५७०९	१७१०	१७१०	११४०		११४०
सामाजिक विकास	८६७७	३४७१	२६०३	१७३५		८६७.७
पूर्वाधार विकास	१६४६०	४९३८	४९३८	३२९२	१६४६	१६४६
वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	२३७०	७११	७११	७११		२३७
सुशासन तथा संस्थागत विकास	४६०	१८४	१८४	९२		
कुल बजेट (रु लाखमा)	३३६६८	११०१४	१०१४६	६९७	१६४६	३८९१

३.२ मध्यमकालीन खर्च संरचनाको खाका

३.२.१ विषय क्षेत्रगत नितिजा सूचक र लक्ष्य तालिका

सूचक	एकाई	आ.व २०७६/७७ को वास्तविक उपलब्धि	आ.व २०७७/७८ को अनुमानित उपलब्धि	मध्यमकालीन लक्ष्य		
				आ.व २०७८/७९	आ.व २०७९/८०	आ.व २०८०/८१
आर्थिक विकास						
कृषि तथा पशुपालन						
आवधिक रूपमा माटो परीक्षण, रोग परिक्षण, तथा कृषि शिविर सञ्चालन कार्यक्रम	संख्या		०	१	१	१
आर्थुरिक कृषि चिस्यान केन्द्र निर्माण	संख्या		०		१	
माटो सुहाउँदो एवम् सम्भावना तथा उत्पादकत्वका आधारमा कृषि भूमि वर्गीकरण र वातावरणमैत्री कृषि प्रविधिको अवलम्बन	संख्या		०	१		
सिड बैंक तथा कृषि भण्डारण केन्द्र स्थापना	संख्या		०			१
कृषि प्रविधिक शिक्षालय स्थापना	संख्या		०			१
खेति वातावरण अनुकूल स्मार्ट प्रविधियुक्त कृषि सडक र दिगो सिँचाई योजना निर्माण	संख्या		०	१	१	१
एक वडा एक नमूना कृषि कार्यक्रम	संख्या		०		१	
करार खेति, सामुहिक खेति र चक्का खेतिको अवधारणा विकास	संख्या		०	१		
कृषि उपकरण, औजार तथा नविनतम प्रविधि सवलीकरण कार्यक्रम	प्रतिशत		०	२०	२०	२०
कृषि तथा पशु विमा कार्यक्रम	संख्या		५	१०	१०	१५
भेटनरी प्रयोगशाला सेवा र एग्रोभेट विशेषज्ञ सेवा उपलब्धता सहितको भेटनरी क्लिनिकको स्थापना	संख्या		०			१
पर्यटन						

वडा १मा जडिबुटी पार्क विकास निर्माण	संख्या		०				१
डाँडागाँउमा गुम्बा निर्माण	संख्या		०			१	
एक वडा एक नमूना पर्यटकिय गन्तव्य	प्रतिशत		०	१	१	१	
पर्यटकिय गुरु योजना निर्माण	संख्या		०	१			
मगर तथा सुनुवार कला संग्राहलय निर्माण	संख्या		०	१			
पर्यटक गन्तव्यमा पुरने गुणस्तरीय पूर्वाधार	प्रतिशत		०	१०	१०	१०	
मगर तथा सुनुवार कला संग्राहलय निर्माण	संख्या		०				१
उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय							
उद्योग ग्राम	संख्या		०		१		
जडिबुटी संकलन तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापना	संख्या		०				१
दुग्ध प्रशोधन उद्योग स्थापना	संख्या			१			
स्थानीय तहमा उत्पादित फलफुल प्रशोधन गरी जाम, जुस, वाइन तथा ड्राईड फ्रूट उत्पादन उद्योग स्थापनामा निजि बौद्धिक सहकार्य विकास	संख्या		०	१	१	१	
एक वडा एक पहिचान सहितको स्थानीय सिप, श्रोत र साधनमा आधारित घरेलु तथा साना उद्योग स्थापना	संख्या		०	१			१
वैकं वित्तीय संस्था सहकारी							
वैकिड सचेतना कार्यक्रम	संख्या		०	१			
समुदाय लक्षित विमा प्याकेज कार्यक्रम	संख्या		०		१		
सामाजिक विकास							
शिक्षा							
माध्यमिक तहका विद्यालयमा अपाङ्ग, बाल तथा लैङ्गिक मैत्री पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।	संख्या		०	३	३	३	
शैक्षक क्षेत्रलाई व्यवस्थित तथा थप गुणस्तरीय बनाउन शिक्षकलाई आवश्यक तालिम प्रदान गर्ने			०	१	१	१	

माध्यमिक तहमा नमुना आवसिय विद्यालय संचालन	संख्या	०				
मोन्टेश्वरी तथा बाल सिकाई शिक्षण संस्थाको विकास	संख्या		१			१
विद्यालयमा आवश्यक विषयगत शिक्षक दरबन्दी पुरा गर्ने	प्रतिशत	१९	२५	२५	२५	
SEE करियर परामर्श तालिम प्रदान गर्ने	संख्या	०	१	१	१	१
एक वडा एक प्राविधिक शिक्षालय विस्तार गर्ने	संख्या	०	१	१	१	१
डिजिटल तथा भर्चुअल मोडको शिक्षण सिकाइ प्रविधि पूर्वाधारको व्यवस्था गर्ने	संख्या	०		१		
स्वास्थ्य						
गाउँपालिकाले हेल्थ प्रोफाईल निर्माण गर्ने	संख्या	०	१			
आयुर्वेदिक प्रशोधन तथा स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गर्ने	संख्या	०	१			
बालबालिकालाई पूर्ण खोप र अन्य आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरी प्रसुती सेवालाई प्रभावकारी ढगले संचालन गर्ने	संख्या	०		१		
सबै स्वास्थ्य चौकी तथा उपस्वास्थ्य चौकीमा मापदण्ड अनुसार कर्मचारीको दरबन्धि र पदपूर्ति	प्रतिशत	४०	२०	२०	२०	
महामारीको पुर्वतयारी, सर्ने तथा नसर्ने रोग नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्ने	संख्या	०	१			
स्वास्थ्य संस्थाहरुको स्तरउन्नति गरी बर्थिङ सेन्टर, एक्स रे, ल्याब तथा २४ और घन्टा स्वास्थ्य परामर्श सेवा	संख्या	०		१	१	
दुइ वडा समेट्ने गरी एक एवुलेन्सको व्यवस्था गर्ने	संख्या	१	१		१	
खानेपानी तथा सरसफाई						
खानेपानी शुद्धता परिक्षण केन्द्र स्थापना	संख्या	०		१		
एक घर एक धाराको नीति कार्यन्वयन	प्रतिशत	१२	२०	२०	२०	
खानेपानीको मुल तथा जलस्रोतको संरक्षण	संख्या	२	१	१	१	

फोहोर संकलन केन्द्र र डम्पिङ साइटको विकास	संख्या	०	१	१	१
विद्यालय, स्वास्थ चौकी र सरकारी कार्यालयहरुमा सफा र सुरक्षित खानेपानीको तथा शौचालय	संख्या	१५	५	५	५
सार्वजनिक स्थलहरुमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण	संख्या	०	१	२	२
सामाजिक समावेशीकरण तथा लैङ्गिक समता					
गाउँपालिका स्तरीय सामाजिक सुरक्षा तथा जनचेतना कार्यक्रम	संख्या	०	१		
घरेलु वा सामाजिक हिंसामा परेका महिला, बृद्ध तथा बेसाहार वालबच्चालाई साहारा केन्द्र स्थापना गर्ने	संख्या	०		१	
युवा तथा खेलकुद					
एक वडा एक खेलकुद मैदान	संख्या	३		१	१
“युवासँग स्थानीय सरकार विशेष कार्यक्रम” संचालन गर्ने	संख्या	०		१	
गाउँपालिका स्तरीय रंगशाला निर्माण गर्ने	संख्या	०			१
खेलकुद प्रशिक्षण केन्द्र(कर्बड हल) स्थापना गर्ने	संख्या	०		१	
प्राविधिक र शिपमुलक तालिमको व्यवस्था गर्ने	प्रतिशत	७	१०	१०	१०
पूर्वाधार					
सडक तथा पुल					
गाँउ वडा केन्द्रहरु जोड्ने सडक सञ्जाललाई प्राथमिकताको आधारमा स्तरउन्नति गर्ने	कि.मी		१०	१०	१०
आवश्यक ठाउँहरुमा पुल निर्माण गर्ने	संख्या		१		१
मापदण्ड अनुसार पालिकाको आवश्यक स्थानमा बसपार्क र बस स्टपहरु निर्माण	संख्या	०		१	१

राष्ट्रिय राजपथ लाई व्यापारिक, औद्योगिक, ठूला अस्पताल तथा शैक्षिक संस्था त्यसैगरी रणनीतिक नगर सडकलाई मझौला व्यापारिक उद्योग, अस्पताल, शैक्षिक संस्था र नगर सडकलाई साना व्यापारिक, उद्योग, विद्यालय सँग जडान गरी सडक संजाल गुरु योजना निर्माण	संख्या	०		१	
आवास, वस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण					
एकीकृत वस्ती विकास कार्यक्रम	संख्या	०	१		
हरेक बडामा व्यवस्थित घाटको विकास गर्ने	संख्या	०		२	२
क्लब भवन निर्माण तथा स्तरोन्नति गर्ने।	संख्या		२		२
सामुदायिक भवन तथा बडा कार्यालयको स्तरोन्नति गर्ने।	संख्या	०		२	२
गाउँपालिका स्तरीय बहुउद्देशीय पार्क निर्माण गर्ने	संख्या	०	१	१	
विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा					
बायोग्रास प्लान्ट स्थापना गरी बायोग्रास तथा प्राडगारीक मल उत्पादन गर्ने	संख्या	०		१	
सबै बडामा सडक बत्ती जडान गर्ने	संख्या	०	३	३	३
वैकल्पिक ऊर्जामा अनुदान दिने	संख्या				१
सूचना तथा सञ्चार प्रविधि					
सुविधायुक्त टेलिसेन्टरहरूको विकास	संख्या	०			१
आम जनतामा Digital Literacy बढाउन बडाहरूसँग सहकार्य मार्फत् तालिम र अभिमुखीकरण कार्यक्रम	संख्या	०	१		
स्थानीय एफ.एम तथा पत्रपत्रिका संचालन गर्ने	संख्या	०			१
सिंचाई					
विस्तृत सिंचाई गुरुयोजना तयार	संख्या	०	१		

गाउँपालिकाको सबै विद्यमान परम्परागत सिंचाई कुलो तथा प्रविधिहरूलाई बाहे महिना सिंचाई उपलब्ध हुन सक्ने गरि स्तरोन्तती गर्ने	संख्या		०	२	२	२
सुनकोशी तथा सोबु खोला लिपट सिंचाइको योजना निर्माण गर्ने	संख्या		०			१
वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन						
वन तथा जैविक विविधता						
विशेष संरक्षण क्षेत्र छुट्ट्याई वनमा आश्रित वन्यजन्तु तथा जडिबुटीको पहिचान तथा संरक्षण गर्ने	संख्या		०	१		१
एक वडा एक उद्यान पार्क निर्माण गर्ने	संख्या		०		१	१
हरेक घर एक करेसाबारी एक फूलबारी निति लागु गर्ने	संख्या		०	१		
भूमी तथा जलाधार व्यवस्थापन						
सिमसार क्षेत्रमा ढाले तथा वहवर्षिय घाँसखांति को विकास	संख्या		०	१		
जलाधार क्षेत्रहरू पहिचान, नक्सांकन र संरक्षण	संख्या		०		१	
विभिन्न नदी तथा खोलाबाट हुने कटानलाई नियन्त्रण गर्न आवश्यकता अनुसार गुरु योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।	संख्या		०			१
वातावरण तथा स्वच्छता						
एक घर एक सुधारिएको शौचालयहरू निर्माण गर्ने	संख्या		०	१		
गोवर ग्राँस, सुधारिएको चुलो, विद्युतिय चुलो जस्ता कम खर्चिला तथा वातावरणीय रूपमा अनुकूल प्रविधिको प्रयोग	प्रतिशत			२०	२०	२०
रिसाईकल सेन्टर स्थापना गर्ने	संख्या		०			१
सुशासन तथा संस्थागत विकास						
क्षमता विकास						
गाउँपालिकाको डिजीटल प्रोफाईल निर्माण गर्ने ।	संख्या		०	१		

मेट्रिक सिस्टममा घर नम्बरिङ तथा ल्याड डिजिटलाईजेसन गर्ने ।	संख्या		०				१
सूचना प्रणाली							
विद्युतिय सूचना प्रसारण गर्ने ।	संख्या		०			१	
गाउँपालिका मातहत सबै कार्यालयहरु र अन्य महत्वपूर्ण सार्वजनिक स्थानहरुमा टेलिफोन इन्टरनेट सुविधा जडान गर्ने ।	संख्या			२	२	२	
विद्युतिय हाजिरी, सिसि क्यामरा, दुर्त इन्टरनेट सेवा सहित अत्याधुनिक सेवा प्रवाह गर्ने ।	संख्या		१	२	२	२	

३.२.२ कार्यक्रम/आयोजनाको संक्षिप्त विवरण तालिका

क्र.सं	विषय क्षेत्र	कार्यक्रम	उद्देश्य	आयोजनाको अवधि		लागत तथा पुष्ट्याई		आगामी तीन वर्षको उपलब्धि	
				शुरु	समाप्ति	लागत (रु लाखमा)	पुष्ट्याई		
		आर्थिक विकास				५,७०९			
		कृषि तथा पशुपालन				२,९२८			
१	कृषि पशुपालन सञ्चालन कार्यक्रम	आवधिक रूपमा माटो परीक्षण, रोग परीक्षण, तथा कृषि शिविर सञ्चालन कार्यक्रम	१. कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्दै आर्थिक समृद्धि हासिल गर्नु । २. कृषि तथा पशुपालनमा रोजगारी र आमदानीको अवलम्बन	२०७९		२००	स्थानीय तह/प्रदेश	कृषि सम्बन्धी आवश्यक पूर्वाधारहरु जस्तै संकलन केन्द्र, चिकित्सा केन्द्र आदि निर्माणमा भएको हुने	
२		आधुनिक कृषि चिकित्सा केन्द्र निर्माण		२०७९	२०८०	३००	संघ		
३		माटो सुहाउँदो एवम् सम्भावना तथा उत्पादकत्वका आधारमा कृषि भूमि वर्गीकरण र वातावरणमैत्री कृषि प्रविधिको अवलम्बन		२०७८	२०८१	१०	स्थानीय तह		
४		सिड बैंक तथा कृषि भण्डारण केन्द्र स्थापना		२०८०	२०८१	५००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह		
५		कृषि प्रविधिक शिक्षालय स्थापना		२०७९	२०८०	२००	स्थानीय तह/प्रदेश		

६		खेति वातावरण अनुकूल स्मार्ट प्रविधियुक्त कृषि सडक र दिगो सिँचाई योजना निर्माण		२०७८	२०८२	१०००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
७		एक बडा एक नमूना कृषि कार्यक्रम		२०७९	२०८२	२००	स्थानीय तह/प्रदेश	
८		करार खेति, सामुहिक खेति र चक्का खेतिको अवधारणा		२०७९		२००	स्थानीय तह/प्रदेश	
९		कृषि उपकरण, औजार तथा नविनतम प्रविधि सबलीकरण कार्यक्रम		२०७८	२०८२	१००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
१०		कृषि तथा पशु विमा कार्यक्रम		२०७८		१८	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
११		भेटनरी प्रयोगशाला सेवा र एगोभेट विशेषज्ञ सेवा उपलब्धता सहितको भेटनरी विलिनिको स्थापना		२०७८	२०८१	२००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
		पर्यटन				११६३		
१	संस्कृति तथा पर्यटन	बडा १मा जडिबुटी पार्क विकास निर्माण	१. पर्यटन गन्तव्यको पाहिचान, प्रवर्धन र विस्तार गर्नु । २. पर्यटकिय वस्तु तथा सेवाको विकास, विस्तार र विविधिकरण गर्दै आयआजन वृद्धि गर्नु ।	२०८०	२०८१	१००	स्थानीय तह/प्रदेश	विभिन्न पदमार्ग, पर्यटकीय पूर्वाधारहरूको विकास भएको हुने
२		डाँडागाँउमा गम्भा निर्माण		२०७९	२०८१	२००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
३		एक बडा एक नमूना पर्यटकिय गन्तव्य		२०७९	२०८२	३००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
४		पर्यटकिय गुरु योजना निर्माण		२०७९	२०८२	३	स्थानीय तह	
५		मगर तथा सुनुवार कला संग्राहलय निर्माण		२०७८	२०८२	५००	संघ/प्रदेश	
६		सांस्कृतिक पर्यटन, पर्यापर्यटन तथा एग्रो पर्यटनको अवधारणा विकास		२०७९	२०८२	१०	स्थानीय तह	
७		एक गाँउ एक होमस्टेको आवधारण विकास		२०८०	२०८१	५०	स्थानीय तह/प्रदेश	
८		उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय				१६००		
९	उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय	उद्योग ग्राम	१. निर्यात योग्य वस्तुको उत्पादन तथा विविधिकरणमा जोड दिनु । २. उद्योग प्रवर्द्धन, रोजगार तथा स्वरोजगारद्वारा बेरोजगारी र गरिबी न्युनिकरण गर्नु ।	२०७९	२०८०	५००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	औद्योगिक विकास रोजगारी का साथै आन्तरिक उत्पादनमा वृद्धि भएको हुने
१०		जडिबुटी संकलन तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापना		२०८०	२०८१	५००	स्थानीय तह/प्रदेश	
११		दुर्घट प्रशोधन उद्योग स्थापना		२०७९	२०८०	३००	स्थानीय तह/प्रदेश	
१२		एक बडा एक पहिचान सहितको स्थानीय सिप, श्रोत र साधनमा आधारित घरेलु तथा साना उद्योग स्थापना		२०७८	२०८२	३००	स्थानीय तह/प्रदेश	
		बैंक, वित्तीय संस्था सहकारी				१०		

१	वित्तीय संस्था सहकारी बैंक	वित्तीय तथा सहकारी सचेतना तथा साक्षरता कार्यक्रम	१. वित्तीय पहुँचलाई व्यवस्थित र दिगो बनाउनु। २. वित्तीय क्षेत्रलाई उत्पादनमा अग्रसर गराउनु।	२०७८		१०	स्थानीय तह	सहकारी सचेतना कार्यक्रम भएको हुने
		सामाजिक विकास				८६७७		
		शिक्षा				२७७५		
१	शिक्षा	माध्यमिक तहका विद्यालयमा अपाङ्ग, बाल तथा लैडिक मैत्री पूर्वाधार निर्माण गर्ने।	१. शिक्षण संस्थाहरूमा पूर्वाधार तथा प्राविधिको विकास गर्नु। २. आधारभूत र माध्यमिक शिक्षालाई शतप्रतिशत, अनिवार्य र गुणस्तरीय बनाउनु।	२०७८	२०८२	१०००	स्थानीय तह/प्रदेश	रोजगारी मुलक गुणस्तरीय शिक्षा भएको हुने, साक्षरता प्रतिशतमा वृद्धि भएको हुने, शिक्षाको गुणस्तरमा सुधार आएको हुने
२		शैक्षिक क्षेत्रलाई व्यवस्थित तथा थप गुणस्तरीय बनाउन शिक्षकलाई आवश्यक तालिम प्रदान गर्ने		२०७८		६०	स्थानीय तह/प्रदेश	
३		माध्यमिक तहमा नमुना आवसिय विद्यालय संचालन		२०७९	२०८२	२००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
४		मोन्टेश्वरी तथा बाल सिकाई शिक्षण संस्थाको विकास		२०७९	२०८२	३००	स्थानीय तह/प्रदेश	
५		विद्यालयमा आवश्यक विषयगत शिक्षक तथा लाइब्रेरियनको दरबन्दी पूरा गर्ने		२०७८	२०८२	५००	स्थानीय तह	
६		SEE करियर परामर्श तालिम प्रदान गर्ने		२०७८		१५	स्थानीय तह	
७		एक बडा एक प्राविधिक शिक्षालय विस्तार गर्ने		२०७९	२०८०	५००	स्थानीय तह/प्रदेश	
८		डिजिटल तथा भर्चुअल मोडको शिक्षण सिकाई प्रविधि पूर्वाधारको व्यवस्था गर्ने		२०८०	२०८१	२००	स्थानीय तह	
		स्वास्थ्य				२००२		
१	स्वास्थ्य	गाउँपालिकाले हेत्य प्रोफाईल निर्माण गर्ने	१. चिकित्सालय र चिकित्सा सेवालाई गुणस्तरीय र सर्वसुलभ बनाउनु। २. गाउँपालिकाको औसत आयुमा वृद्धि गर्नु।	२०७९	२०८०	२	स्थानीय तह	स्वास्थ्य सुविधा गुणस्तरीय, प्रभावकारी तथा कम खर्चिले भएको हुने
२		आयुर्वेदिक प्रशोधन तथा आयुर्वेदिक स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गर्ने		२०७८	२०८०	१०००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
३		बालवालिकालाई पूर्ण खोप र अन्य आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरी प्रसुती सेवालाई प्रभावकारी ढंगले संचालन गर्ने		२०७८		५००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
४		सबै स्वास्थ्य चौकी तथा उपस्वास्थ्य चौकीमा मापदण्ड अनुसार कर्मचारीको दरबन्दी र पदपूर्ति		२०७८		५०	स्थानीय तह/प्रदेश	
५		महामारीको पुर्वतयारी, सर्ने तथा नसर्ने रोग नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्ने		२०७८		५०	स्थानीय तह/प्रदेश	

६		स्वास्थ्य संस्थाहरुको स्तरउन्नति गरी वर्धिड सेन्टर, एक्स रे, ल्याव तथा २४ ओ घन्टा स्वास्थ्य परामर्श सेवा		२०७९	२०८२	३००	स्थानीय तह/प्रदेश		
७		दुइ वडा समेटने गरी एक एबुलेन्सको व्यवस्था गर्ने		२०७८	२०८०	१००	स्थानीय तह/प्रदेश		
		खानेपानी सरसफाई				२१५०			
१	खानेपानी सरसफाई	खानेपानी शुद्धता परिक्षण केन्द्र स्थापना गर्ने	१. नागरिक लाई स्वस्थ, गणस्तरीय तथा दिगो खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउनु। २. आधारभूत सरसफाई सम्बन्धी सञ्चेतना अभिवृद्धि गर्नु।	२०७९		५००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	स्वच्छ खानेपानी पिउन पाउने	
२		एक घर एक धाराको नीति कार्यन्वयन गर्ने		२०७८		१०००	स्थानीय तह/प्रदेश		
३		खानेपानीको मूल तथा जलस्रोतको संरक्षण गर्ने		२०७८	२०८३	२००	स्थानीय तह		
४		फोहोर संकलन केन्द्र र डम्पिङ साइटको विकास भएको		२०७८	२०८३	१५०	स्थानीय तह		
५		विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी र सरकारी कार्यालयहरुमा सफा र सुरक्षित खानेपानीको व्यवस्था गर्ने		२०७९		२००	स्थानीय तह		
६		सार्वजनिक स्थलहरुमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्ने		२०७८	२०८१	१००	स्थानीय तह		
		सामाजिक समावेशीकरण तथा लैङ्गिक समता				३००			
१	सामाजिक समावेशीकरण तथा लैङ्गिक समता	पालिका स्तरीय लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	१. विभेद रहित समाज निर्माण गर्नु। २. लक्षित समुहलाई सामाजिक सुरक्षा र सरक्षण प्रदान गर्नु।	२०७८		१००	स्थानीय तह	भेदभाव रहित समाज व्यवहारको समाज निर्माण भएको हुने	
२		घरेलु वा सामाजिक हिंसामा परेका महिला, वृद्ध तथा बेसाहार बालबच्चालाई साहारा केन्द्र स्थापना गर्ने		२०७८	२०८०	२००	स्थानीय तह		
		युवा तथा खेलकुद				१४५०			
१	युवा तथा खेलकुद	एक वडा एक खेलकुद मैदान	१. सिप, दक्षता र क्षमताको विकास गरी युवा वर्गको परिचालन गर्नु। २. खेलकुद जनशक्ति र पूर्वाधार विकास गर्नु।	२०७९	२०८२	६००	स्थानीय तह/प्रदेश	उत्कृष्ट खेलाडी उत्पादन हुने, युवावगको क्षमता विकास भएको हुने	
२		“युवासँग स्थानीय सरकार विशेष कार्यक्रम” संचालन गर्ने		२०७९		५०	स्थानीय तह		
३		गाउँपालिका स्तरीय रंगशाला निर्माण गर्ने		२०८०	२०८१	५००	स्थानीय तह/प्रदेश		
४		खेलकुद प्रशिक्षण केन्द्र स्थापना गर्ने		२०८१	२०८२	२००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह		
५		प्राविधिक र शिपमुलक तालिमको व्यवस्था गर्ने				१००	स्थानीय तह		
		पुर्वाधार विकास				१६४६०			
		सडक तथा पुल				१०६५०			

१	सडक तथा पहुँच	गाउँ वडा केन्द्रहरू जोड्ने सडक सञ्जाललाई प्राथमिकताको आधारमा स्तरउन्नति	१. सडक सञ्जाल नपुगेका ठाउँमा गुणस्तरीय, दिगो, सुरक्षित र वातावरणमैत्री यातायात सञ्जाल विस्तार गर्नु । २. गाउँपालिकाको विद्यमान सडकहरूको स्तरउन्नति गर्नु ।	२०७८		१००००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	बस पार्क, बस स्टप, पुल तथा प्राथमिकताका आधारमा बाटो निर्माण तथा स्तरोन्नती भएको हुने
२		आवश्यक ठाउँहरूमा पुल निर्माण गर्ने		२०७९	२०८०	५००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
३		मापदण्ड अनुसार पालिकाको आवश्यक स्थानमा वसपार्क र बस स्टपहरू निर्माण		२०७९	२०८२	१००	स्थानीय तह	
४		राष्ट्रिय राजपथ लाई व्यापारिक, औद्योगिक, ठूला अस्पताल तथा शैक्षिक संस्था त्यसैगरी रणनीतिक नगर सडकलाई मझौला व्यापारिक उद्योग, अस्पताल, शैक्षिक संस्था र नगर सडकलाई साना व्यापारिक, उद्योग, विद्यालय सँग जडान गरी सडक सञ्जाल गुरु योजना निर्माण		२०७८		५०	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
		आवास, वस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण				१९००		
१	आवास, वस्ती विकास	एकीकृत वस्ती विकास कार्यक्रम	१. भौतिक विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्नु । २. आधारभूत ग्रामीण पूर्वाधारको अवस्था सुधार गर्नु ।	२०७९	२०८०	२००	स्थानीय तह/प्रदेश	शहरीकरण र वस्ती विकासको क्षेत्र निर्धारण भएको हुनेछ ।
२		हरेक वडामा व्यवस्थित घाटको विकास गर्ने		२०७९	२०८१	२००	स्थानीय तह	
३		क्लब भवन निर्माण तथा स्तरोन्नति गर्ने ।		२०७९	२०८१	५००	स्थानीय तह	
४		सामुदायिक भवन तथा वडा कार्यालयको स्तरोन्नति गर्ने ।		२०७८	२०८०	५००	स्थानीय तह	
५		गाउँपालिका स्तरीय बहुउद्देशीय पार्क निर्माण गर्ने		२०७९	२०८१	५००	स्थानीय तह/प्रदेश	
		विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा				८००		
१	विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा	बायोग्रास प्लान्ट स्थापना गरी बायोग्रास तथा प्राइगारीक मल उत्पादन गर्ने	१. सबै घरधुरीमा दिगो र भरपर्दो विजुलीको पैचुच विस्तार गर्नु ।	२०७९	२०८१	५००	स्थानीय तह/प्रदेश	विद्युत विस्तार भई, सबै वडामा सडक वर्ती जडान भएको हुने ।
२		सबै वडामा सडक वर्ती जडान गर्ने		२०७८	२०८२	१००	स्थानीय तह	
३		बैकल्पिक उर्जामा अनुदान दिने		२०८०	२०८२	२००	स्थानीय तह/प्रदेश	
		सूचना तथा सञ्चार प्रविधि				१००		
१	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि	सुविधायुक्त टेलिसेन्टरहरूको विकास	१. सबै प्रकारका सूचना तथा सञ्चार सुविधाहरू विकास र विस्तार गर्नु ।	२०८०	२०८२	५०	स्थानीय तह	सूचना र सञ्चार क्षेत्रको पूर्वाधार विकास गरी सर्वसुलभ र भरपर्दो भएको हुने
२		आम जनतामा Digital Literacy वडाउन वडाहरूसँग सहकार्य मार्फत् तालिम र अभिमुखीकरण कार्यक्रम		२०८०	२०८१	५०	स्थानीय तह/प्रदेश	

३		स्थानीय एफ.एम तथा पत्रपत्रिका संचालन गर्ने		२०७८			स्थानीय तह	
		सिंचाई				३०१०		
१	प्रांगण	विस्तृत सिंचाई गुरुयोजना तयार	१. विद्यमान सिंचाई पूर्वाधारको रूपमत तथा पुनर्स्थापना गर्नु। २. कृषि उत्पादकत्व वृद्धिको लागि जलाधारको दिगो तथा प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्नु।	२०७८		१०	स्थानीय तह	खेतीयोग्य जमिनहरूमा प्रांगणियुक्त दिगो सिंचाई सुविधा उपलब्ध भएको हुनेछ।
२		गाउँपालिकाको सबै विद्यमान परम्परागत सिंचाई कुलो तथा प्रांगणियुक्त वाहै महिना सिंचाई उपलब्ध हुन सक्ने गरि स्तरोन्तरी गर्ने		२०७८		१०००	स्थानीय तह	
३		सुनकोशी तथा सोखु खोला लिपट सिंचाइको योजना निर्माण गर्ने		२०७९	२०८०	२०००	संघ/प्रदेश /स्थानीय तह	
		वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन				२३७०		
		वन तथा जैविक विविधता				७१०		
१	वन तथा जैविक विविधता	विशेष संरक्षण क्षेत्र छुट्टायाई सामुदायिक वन, बन्यजन्तु, तथा जडिबुटीको पहिचान तथा संरक्षण गर्ने	१. वन तथा वातावरण सुधार, संरक्षण एवं व्यवस्थापनको लागि वैज्ञानिक दिगो व्यवस्थापन र व्यवसायीकरण गरी आवश्यक भौतिक पूर्वाधार विकास गर्नु।	२०७८		२००	स्थानीय तह	वृक्षारोपणको कार्यक्रम, जगलहरूलाई संरक्षण र पार्क निर्माण भएको हुने
२		उद्यान पार्क निर्माण गर्ने		२०८०	२०८२	५००	स्थानीय तह	
३		हरेक घर एक करेसावारी एक फूलवारी निति लागु गर्ने		२०७९		१०	स्थानीय तह	
		भूमी तथा जलाधार व्यवस्थापन				७१०		
१	भूमी तथा जलाधार व्यवस्थापन	सिमसार क्षेत्रमा डाले तथा वहुवर्षिय घाँसखेति को विकास	१. एकितृत जलाधार व्यवस्थापन मार्फत जलवायु परिवर्तनका प्रतिकूल प्रभावलाई न्युनिकरण गर्नु। २. जलाधारको उचित उपयोग गरी जलसंरिजित विपद् न्युनिकरण एवम व्यवस्थापन गर्नु।	२०७८	२०८२	१०	स्थानीय तह	वन, जलाधार तथा पारिस्थितिकीय प्रणालीको संरक्षण तथा दिगो व्यवस्थापन भएको हुनेछ।
२		जलाधार क्षेत्रहरू पहिचान, नक्सांकन र संरक्षण		२०७९	२०८१	२००	स्थानीय तह	
३		विभिन्न नदी तथा खोलाबाट हुने कटानलाई नियन्त्रण गर्न आवश्यकता अनुसार गुरु योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ।		२०८०		५००	स्थानीय तह	
		वातावरण तथा स्वच्छता				४००		
१	वातावरण तथा स्वच्छता	गोवर ग्याँस, सुधारिएको चुलो, विद्युतिय चुलो जस्ता कम खर्चिला तथा वातावरणीय रूपमा अनुकूल प्रांगणिको प्रयोग	१. सबै प्रकारका प्रदूषणको	२०७९	२०८१	१००	स्थानीय तह	डम्पिङ साईट, ढल निकासको विकास र सार्वजनिक

२		एक घर एक सुधारिएको शौचालयहरू निर्माण कार्यक्रम	रोकथाम, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन गर्नु।	२०७९	२०८१	५०	स्थानीय तह	शौचालयहरू निर्माण भएको हुने	
३		रिसाइकल सेन्टर स्थापना गर्ने		२०७८		२५०	स्थानीय तह		
		विपद व्यवस्थापन				५५०			
१	विपद व्यवस्थापन	खुला क्षेत्रको पहिचान, अभिलेखाङ्गन तथा व्यवस्थापन कार्य गर्ने	१. जोखिम न्यूनीकरण र पूर्नस्थापनाका लागि भरपर्दो सूचना प्रणाली र संयन्त्रको निर्माण गर्ने।	२०७९	२०८१	५०	स्थानीय तह/प्रदेश	जोखिम वस्तिको स्तानान्तरण र विकासको सुरुवात भएको हुने, आपतकालिन व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना भएको हुने	
२		जोखिममा रहेको वस्तीहरूलाई संरक्षण, स्थानतरण र विकास योजना।		२०७८	२०८२	३००	स्थानीय तह/प्रदेश		
३		विपद जोखिम पूर्वानुमान, पूर्वतयारी र प्रतिकार्य सम्बन्धी पूर्वधार, जनशक्ति क्षमता र सूचना प्रणालीको विकास	२. जोखिममा परेका वस्तीहरु सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नु।	२०७८		२००	स्थानीय तह/प्रदेश		
		सुशासन तथा संस्थागत विकास				४६०			
		क्षमता विकास				२६०			
१		गाउँपालिकाको डिजीटल प्रोफाईल निर्माण गर्ने।	गाउँपालिका र गाउँपालिका मातहत सबै क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्नु	२०७८	२०८२	६०	स्थानीय तह		
२		मेट्रिक सिस्टममा घर नम्बरिङ तथा ल्याड डिजिट लाईजेसन गर्ने।		२०७८	२०८२	२००	स्थानीय तह		
		सूचना प्रणाली				२००			
१		विद्युतिय सूचना प्रसारण गर्ने।		२०७८	२०८२	५०	स्थानीय तह		
२		गाउँपालिका मातहत सबै कार्यालयहरू र अन्य महत्वपूर्ण सार्वजनिक स्थानहरूमा टेलिफोन ईन्टरनेट सुविधा जडान गर्ने।		२०७८	२०८२	५०	स्थानीय तह		
३		विद्युतिय हाजिरी, सिसि क्यामरा, दुर्त ईन्टरनेट सेवा सहित अत्याधुनिक सेवा प्रवाह गर्ने।		२०७८	२०८२	१००	स्थानीय तह		

३.२.३ कार्यक्रम तथा आयोजनाको प्राथमिकता अंक निर्धारण तालिका

विषय क्षेत्रअनुसार कार्यक्रम तथा आयोजनाको नाम	सामान्य आधार (७० अङ्क)										क्षेत्रगत आधार (३० अङ्क)	जम्मा	प्राथमिकता क्रम
	पित्र, दिगो र रोजगारसुलक आर्थिक वृद्धिमा योगदान पुऱ्याउने (१५ अङ्क)	स्थानीय प्राथमिकता वा तुलनात्मक ताभका क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउने (१० अङ्क)	दिगो विकासको लक्ष्य प्राप्तिमा योगदान पुऱ्याउने (१० अङ्क)	सहभागिताको अवस्था (१० अङ्क)	समावेशीकरणमा योगदान (१० अङ्क)	समावेशीकरण (५ अङ्क)	समाजिक समावेशीकरण (५ अङ्क)	आयोजनाको पूर्व कार्य प्रगति, सम्पन्न हुन लाने समय वा कार्याचयन तयारी कार्य (१५ अङ्क)	चालु आवधिक योजनाको क्षेत्रगत लक्ष्य र उद्देश्य अनुरूप नतिजा प्राप्तीमा योगदान (१५ अङ्क)				
आर्थिक विकास													
कृषि तथा पशुपालन													
आवधिक रूपमा माटो परीक्षण, रोग परिक्षण, तथा कृषि शिविर सञ्चालन कार्यक्रम	१५	१०	७	७	५	२	१५	१५	१५	१०	८६	P1	
आधुनिक कृषि चिस्यान केन्द्र निर्माण	१५	१०	७	७	५	२	५	१५	१५	१०	७६	P1	
माटो सुहाउँदो एवम् सम्भावना तथा उत्पादकत्वका आधारमा कृषि भूमि वर्गीकरण र वातावरणमैरी कृषि प्रविधिको अबलम्बन	१५	१०	७	१०	५	३.५	१५	१५	१५	१५	९५.५	P1	
सिड बैंक तथा कृषि भण्डारण केन्द्र स्थापना	१०	१०	७	७	५	२	१५	१५	१५	१०	८१	P1	
कृषि प्रविधिक शिक्षालय स्थापना	१५	१०	७	७	५	३.५	१०	१५	१५	१०	८२.५	P1	
खेति वातावरण अनुकूल स्मार्ट प्रविधियुक्त कृषि सङ्करण र दिगो सिँचाई योजना निर्माण	१०	१०	७	७	५	३.५	५	१५	१५	१०	७२.५	P2	
एक वडा एक नमूना कृषि कार्यक्रम	१५	१०	१०	७	५	२	१५	१५	१५	१५	९४	P1	
करार खेति, सामुहिक खेति र चक्का खेतिको अवधारणा विकास	१०	७	१०	१०	३.५	२	१५	१०	१०	१५	८२.५	P1	
कृषि उपकरण, औजार तथा नविनतम प्रविधि सवलीकरण कार्यक्रम	१५	१०	४	१०	५	३.५	१५	१५	१५	१०	८७.५	P1	
कृषि तथा पशु विमा कार्यक्रम	१०	७	१०	१०	५	२	१५	१०	१०	१०	७९	P1	
भेटनरी प्रयोगशाला सेवा र एग्रोभेट विशेषज्ञ सेवा	१०	१०	७	१०	५	२	१०	१५	१०	१०	७९	P1	

उपलब्धता सहितको भेटनरी क्लिनिकको स्थापना											
पर्यटन											
वडा १मा जडिबुटी पार्क विकास निर्माण	१०	७	४	१०	३.५	२	१५	१५	१५	८१.५	P1
डाँडागाँउमा गुम्बा निर्माण	१०	७	४	१०	३.५	३.५	५	१५	१०	६८	P2
गाउँपालिकाका प्रमुख पर्यटकीय क्षेत्रमा पूर्वाधारको विकास	१०	१०	७	१०	५	२	५	१५	१५	७९	P1
पर्यटकीय गुरु योजना निर्माण	१५	१०	७	१०	५	३.५	१५	१५	१५	९५.५	P1
मगर तथा सुनुवार कला संग्राहलय निर्माण	१५	१०	७	१०	५	३.५	१५	१५	१५	९५.५	P1
धार्मिक तथा सांस्कृतिक पर्यटन विकास	१०	७	४	१०	३.५	२	१०	१०	१०	६६.५	P2
मगर तथा सुनुवार कला संग्राहलय निर्माण	१५	१०	७	१०	३.५	३.५	१०	१०	१०	७९	P1
उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय											
उद्योग ग्राम	१५	७	१०	१०	५	२	५	१५	१५	८४	P1
जडिबुटी संकलन तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापना	१५	१०	७	१०	३.५	२	१५	१५	१५	९२.५	P1
दुग्ध प्रशोधन उद्योग स्थापना	१५	१०	७	७	३.५	२	१५	१५	१५	८९.५	P1
एक वडा एक पहिचान सहितको स्थानीय सिप, श्रोत र साधनमा आधारित घरेलु तथा साना उद्योग स्थापना	१५	१०	१०	७	५	३.५	१०	१५	१५	९०.५	P1
वैक वित्तीय संस्था सहकारी											
वैकिड सचेतना कार्यक्रम	१०	७	४	१०	५	३.५	१५	१५	१०	७९.५	P1
समुदाय लक्षित विमा प्याकेज कार्यक्रम	५	७	७	१०	३.५	३.५	१५	१५	५	७९	P2
सामाजिक विकास											
शिक्षा											
माध्यमिक तहका विद्यालयमा अपाङ्ग, बाल तथा लैङ्गिक मैत्री पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।	५	४	४	१०	३.५	३.५	१५	१५	१५	७५	P1
शैक्षक क्षेत्रलाई व्यवस्थित तथा थप गुणस्तरीय बनाउन शिक्षकलाई आवश्यक तालिम प्रदान गर्ने	१०	७	४	७	२	३.५	१५	१५	१५	७८.५	P1

माध्यमिक तहमा नमुना आवसिय विद्यालय संचालन	१५	१०	७	७	३.५	३.५	१०	१५	१५	१५	८६	P1
मोन्टेश्वरी तथा बाल सिकाई शिक्षण संस्थाको विकास	१५	१०	७	१०	५	३.५	१०	१५	१५	१५	१०.५	P1
विद्यालयमा आवश्यक विषयगत शिक्षक दरबन्दी पुरा गर्ने	१५	१०	४	७	३.५	२	१०	१५	१५	१५	८१.५	P1
SEE करियर परामर्श तालिम प्रदान गर्ने	१५	७	४	१०	५	३.५	१५	१५	१५	१०	८४.५	P1
एक वडा एक प्राविधिक शिक्षालय विस्तार गर्ने	१५	१०	७	७	५	३.५	५	१५	१५	१५	८२.५	P1
डिजिटल तथा भर्चुअल मोडको शिक्षण सिकाइ प्रविधि पूर्वाधारको व्यवस्था गर्ने	१५	१०	४	४	३.५	३.५	१०	१५	१५	१५	८०	P1
स्वास्थ्य												
गाउँपालिकाले हेल्थ प्रोफाईल निर्माण गर्ने	५	७	७	१०	५	३.५	१५	१५	१०	७७.५	P1	
आयुर्वेदिक प्रशोधन तथा स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गर्ने	१०	७	७	७	५	२	५	१५	१५	७३	P2	
बालबालिकालाई पूर्ण खोप र अन्य आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरी प्रसुती सेवालाई प्रभावकारी ढंगले संचालन गर्ने	५	७	४	१०	३.५	३.५	१५	१५	१५	७८	P1	
सबै स्वास्थ्य चौकी तथा उपस्वास्थ्य चौकीमा मापदण्ड अनुसार कर्मचारीको दरबन्धि र पदपूर्ति	५	७	७	७	३.५	३.५	१०	१५	१०	६८	P2	
महामारीको पुर्वतयारी, सर्ने तथा नसर्ने रोग नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्ने	१०	१०	४	१०	२	३.५	१५	१५	१५	८४.५	P1	
स्वास्थ्य संस्थाहरुको स्तरउन्नति गरी एकस रे, ल्याब तथा २४ सै घण्टा स्वास्थ्य परामर्श सेवा	१०	१०	७	७	५	२	१५	१५	१०	८१	P1	
दुइ वडा समेट्ने गरी एक एवुलेन्सको व्यवस्था गर्ने	१०	७	७	१०	३.५	२	१५	१५	१०	७९.५	P1	
खानेपानी सरसफाई												
खानेपानी शुद्धता परिक्षण केन्द्र स्थापना गर्ने	५	७	४	१०	५	३.५	१५	१५	१५	७९.५	P1	
एक घर एक धाराको नीति कार्यन्वयन गर्ने	५	४	४	१०	३.५	३.५	१५	१५	१५	७५	P1	
खानेपानीको मुल तथा जलस्रोतको संरक्षण गर्ने	५	४	४	१०	३.५	२	१०	१५	१५	६८.५	P2	

विद्यालय, स्वास्थ चौकी र सरकारी कार्यालयहरुमा सफा र सुरक्षित खानेपानीको व्यवस्था गर्ने	५	४	४	७	२	२	१५	१५	१५	६९	P2
सार्वजनिक स्थलहरुमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्ने	५	७	७	१०	३.५	३.५	१५	१५	१५	८१	P1
सामाजिक समावेशीकरण तथा लैङ्गिक समता											
पालिका स्तरीय सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	५	७	७	१०	५	५	१५	१५	१५	८४	P1
घरेलु वा सामाजिक हिंसामा परेका महिला, बृद्ध तथा वेसाहार बालबच्चालाई साहारा केन्द्र स्थापना गर्ने	५	४	७	१०	५	५	१५	१५	१५	८१	P1
युवा तथा खेलकुद											
एक वडा एक खेलकुद मैदान	१५	१०	७	७	५	३.५	५	१५	१५	८२.५	P1
“युवासंग स्थानीय सरकार विशेष कार्यक्रम” संचालन गर्ने	१५	१०	१०	७	५	३.५	१५	१५	१५	९५.५	P1
गाउँपालिका स्तरीय रंगशाला निर्माण गर्ने	१०	७	४	७	३.५	२	५	१५	१०	६३.५	P2
खेलकुद प्रशिक्षण केन्द्र स्थापना गर्ने	१५	१०	७	१०	५	३.५	१०	१५	१०	८५.५	P1
प्राविधिक र शिपमुलक तालिमको व्यवस्था गर्ने	१५	१०	१०	१०	५	३.५	१५	१५	१५	९८.५	P1
पूर्वाधार											
सडक तथा पुल											
गाउँ वडा केन्द्रहरु जोड्ने सडक सञ्जाललाई प्राथमिकताको आधारमा स्तरउन्नति गर्ने	१०	७	७	१०	५	२	५	१५	१५	७६	P1
आवश्यक स्थानमा पुल निर्माण गर्ने	१०	१०	४	१०	३.५	३.५	५	१५	१५	७६	P1
मापदण्ड अनुसार पालिकाको आवश्यक स्थानमा बसपार्क र बस स्टपहरु निर्माण	१०	१०	७	७	३.५	३.५	५	१५	१०	७१	P2
राष्ट्रिय राजपथ लाई व्यापारिक, औद्योगिक, ठूला अस्पताल तथा शैक्षिक संस्था त्यसैगरी रणनीतिक नगर सडकलाई मझौला व्यापारिक उद्योग, अस्पताल, शैक्षिक संस्था र नगर सडकलाई साना व्यापारिक, उद्योग, विद्यालय संग जडान गरी सडक संजाल गुरु योजना निर्माण	१५	१०	१०	१०	५	३.५	०	१५	१५	८३.५	P1

आवास, वस्ती विकास तथा सार्वजनिक निर्माण												
एकीकृत वस्ती विकास कार्यक्रम	५	४	४	१०	३.५	५	१०	१०	१०	१०	६९.५	P2
हरेक बडामा व्यवस्थित घाटको विकास गर्ने	५	४	४	१०	३.५	२	१५	१०	१०	१०	६३.५	P2
जोखिमयुक्त र छारिएर रहेका घर वस्तीहरूको पहिचान गरी संरक्षण गर्ने	०	४	४	१०	५	३.५	१०	१५	१०	१०	६९.५	P2
एक बडा एक बहुउद्देशीय पार्क निर्माण गर्ने	५	४	४	७	३.५	३.५	१०	१५	१०	१०	६२	P2
विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा												
सबै बडामा सोलार सडक बत्ती जडान गर्ने ।	५	४	०	१०	५	२	१०	१५	१५	१५	६६	P2
वैकल्पिक उर्जामा अनुदान दिने	५	४	४	१०	५	२	१०	१५	१५	१५	७०	P2
बायोग्रास प्लान्ट स्थापना गरी बायोग्रास तथा प्राङ्गारीक मल उत्पादन गर्ने	१५	१५	७	१०	३.५	२	५	१५	१५	१५	८७.५	P1
सूचना तथा सञ्चार प्रविधि												
सुविधायुक्त टेलिसेन्टरहरूको विकास	५	४	४	७	५	३.५	१५	१०	१०	१०	६३.५	P2
आम जनतामा Digital Literacy बढाउन बडाहरूसँग सहकार्य मार्फत् तालिम र अभिमुखीकरण कार्यक्रम	१०	१०	४	१०	५	३.५	१५	१०	१०	१०	७७.५	P1
स्थानीय एफ.एम तथा पत्रपत्रिका संचालन गर्ने	१०	७	४	१०	३.५	२	१५	१५	१०	१०	७६.५	P1
सिंचाई												
विस्तृत सिंचाई गुरुयोजना तयार	१५	१०	७	१०	५	३.५	१५	१५	१५	१५	९५.५	P1
गाउँपालिकाको सबै विद्यमान परम्परागत सिंचाई कुलो तथा प्रविधिहरूलाई वाहै महिना सिंचाई उपलब्ध हुन सक्ने गरी स्तरोन्तती गर्ने	१५	१०	४	१०	५	३.५	५	१५	१५	१५	८२.५	P1
सुनकोशी तथा सोखु खोलाबाट लिपट सिंचाईको योजना निर्माण गर्ने	१५	१०	७	१०	३.५	२	५	१५	१५	१५	८२.५	P1
वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन												
वन तथा जैविक विविधता												
सबै आयोजनाको वातावरणिय प्रभाव मूल्याङ्कन गर्ने	१०	७	४	७	३.५	२	१५	१०	१०	१०	६८.५	P2

विशेष संरक्षण क्षेत्र छुट्ट्याई बनामा आश्रित बन्यजन्तु तथा जडिबुटीको पहिचान तथा संरक्षण गर्ने	१०	७	४	१०	३.५	२	१५	१५	१५	८१.५	P1
एक वडा एक उद्यान पार्क निर्माण गर्ने	१०	७	४	७	२	३.५	१०	१०	१०	६३.५	P2
हरेक घर एक करेसावारी एक फूलबारी निति लागु गर्ने	५	४	४	१०	५	२	१५	१५	१५	७५	P1
भूमी तथा जलाधार व्यवस्थापन											
सिमसार क्षेत्रमा डाले तथा वहुर्षिय घाँसखेति को विकास	५	४	७	१०	३.५	२	१५	१५	१५	७६.५	P1
जलाधार क्षेत्रहरु पहिचान, नक्सांकन र संरक्षण	५	४	०	७	३.५	३.५	१०	१५	१५	६३	P2
विभिन्न नदी तथा खोलाबाट हुने कटानलाई नियन्त्रण गर्न आवश्यकता अनुसार गुरु योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने	५	७	४	१०	३.५	३.५	१५	१५	१५	७८	P1
वातावरण तथा स्वच्छता											
एक घर एक सुधारिएको शौचालयहरू निर्माण कार्यक्रम	५	४	४	१०	३.५	३.५	१५	१५	१५	७५	P1
गोवर र्याँस, सुधारिएको चुलो, विद्युतिय चुलो जस्ता कम खर्चिला तथा वातावरणीय रूपमा अनुकूल प्रविधिको प्रयोग	५	४	४	७	३.५	२	१५	१५	१५	७०.५	P2
वातावरण प्रदूषण गर्ने वस्तुको उत्पादन कम गर्ने पुनः प्रशोधन एवम् पुनःप्रयोग गर्ने (Recycle and Reuse) कार्यक्रम	५	४	४	१०	५	३.५	१५	१५	१५	७६.५	P1
सुशासन तथा संस्थागत विकास											
मेट्रिक सिस्टममा घर नम्बरिङ तथा ल्याउ डिजिटलाइजेसन गर्ने।	१०	७	०	१०	५	२	१५	१५	१०	७४	P2
विद्युतिय सूचना प्रसारण गर्ने	१५	१०	०	७	५	०	१०	१५	१५	७७	P1
गाउँपालिका मातहत सबै कार्यालयहरू र अन्य महत्वपूर्ण सार्वजनिक स्थानहरूमा टेलिफोन इन्टरनेट सुविधा जडान गर्ने	१५	१०	४	७	३.५	०	१०	१५	१५	७९.५	P1
विद्युतिय हाजिरी, सिसि क्यामरा, दुर्त इन्टरनेट सेवा सहित अत्याधुनिक सेवा प्रवाह गर्ने	१५	१०	०	७	५	०	१०	१५	१५	७७	P1

३.२.४ त्रिवर्षीय विषय क्षेत्रगत बजेट अनुमान तालिका

विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	आ.व २०७८/७९ को बिनियोजन				आ.व २०७९/८० को अनुमान				आ.व २०८०/८१ को अनुमान			
	कुल बजेट (₹ लाखमा)	चालू	पैंतीगत	वित्तीय व्यवस्था	कुल बजेट (₹ लाखमा)	चालू	पैंतीगत	वित्तीय व्यवस्था	कुल बजेट (₹ लाखमा)	चालू	पैंतीगत	वित्तीय व्यवस्था
आर्थिक विकास	५७०	११४	४५६		८५५	१७	६८४		११४०	२२८	११२	
कृषि तथा पशुपालन	२९३	५९	२३४		४३९	८८	३५१		५८६	११७	४६८	
संस्कृति तथा पर्यटन	११६	२३	९३		१७४	३५	१४०		२३३	४७	१८६	
उद्योग तथा व्यवसाय	१६०	३२	१२८		२४०	४८	१९२		३२०	६४	२५६	
सहकारी तथा वित्तीय संस्था	१	०.२	०.८		२	०.२	१.२		२	०.२	१.६	
सामाजिक विकास	८६८	१७४	६९४		१३०२	२६०	१०४१		१७३५	३४७	१३८८	
शिक्षा	२७८	५६	२२२		४९६	८३	३३३		५५५	१११	४४४	
स्वास्थ्य	२००	४०	१६०		३००	६०	२४०		४००	८०	३२०	
खानेपानी तथा सरसफाई	२१५	४३	१७२		३२३	६५	२५८		४३०	८६	३४४	
युवा, खेलकुद तथा अन्य	१४५	२९	११६		२१८	४४	१७४		२९०	५८	२३२	
सामाजिक समावेशीकरण तथा लैड़िक समता	३०	६	२४		४५	९	३६		६०	१२	४८	
पूर्वाधार विकास	१६४६	३२९	१३१७		२४६९	४९४	१९७५		३२९२	६५८	२६३४	
यातायात, सडक तथा पुल	१०६५	२१३	८५२		१५९८	३२०	१२७८		२१३०	४२६	१७०४	
आवास तथा ग्रामीण विकास	१९०	३८	१५२		२८५	५७	२२८		३८०	७६	३०४	

विद्युत तथा उर्जा	८०	१६	६४		१२०	२४	९६		१६०	३२	१२८	
सिंचाई	३०१	६०	२४१		४५२	९०	३६१		६०२	१२०	४८२	
सूचना तथा सञ्चार प्रविधि	१०	२	८		१५	३	१२		२०	४	१६	
वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	२३७	४७	१९०		३५६	७१	२८४		४७४	९५	३७९	
वातावरण संरक्षण	७१	१४	५७		१०७	२१	८५		१४२	२८	११४	
भूमी तथा जलाधार व्यवस्थापन	७१	१४	५७		१०७	२१	८५		१४२	२८	११४	
वातावरण तथा स्वच्छता	४०	८	३२		६०	१२	४८		८०	१६	६४	
विपद व्यवस्थापन	५५	११	४४		८३	१७	६६		११०	२२	८८	
सुशासन तथा संस्थागत विकास	४६	९	३७		६९	१४	५५		९२	१८	७४	
क्षमता विकास	२६	५	२१		३९	८	३१		५२	१०	४२	
सूचना प्रणाली	२०	४	१६		३०	६	२४		४०	८	३२	
कुल बजेट (रु लाखमा)	३३६७	६७३	२६९३		५०५०	१०१०	४०४०		६७३४	१३४७	५३८७	

अनुसूची १ : विस्तृत योजना विवरण

आर्थिक विकास योजना (कृषि, उद्योग तथा कलकारखाना, सँस्कृति तथा पर्यटन, सहकारी तथा वित्तीय संस्था)				
क्र.सं.	क्षेत्र	योजना तथा कार्यक्रमहरु	स्थान	कैफियत
१	४	भेटनरी प्रयोगशाला सेवा र एग्रोभेट विशेषज्ञ सेवा उपलब्धता सहितको भेटनरी क्लिनिकको स्थापना गर्ने ।	गा.पा	योजनाहरू प्राथमिककरणको आधारमा सम्पन्न गरिनेछन् ।
२		स्थानीय तहमा मिनि माटो ल्याब स्थापना गर्ने ।	गा.पा	
३		आवधिक रूपमा माटो परीक्षण, रोग परीक्षण, तथा शिविर सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा	
४		कृषि प्रविधिक शिक्षालय स्थापना गर्ने ।	गा.पा	
५		आधुनिक कृषि चिक्यान केन्द्र निर्माण गर्ने ।	गा.पा	
६		प्राङ्गारिक खेतीका सम्भावित वस्तु र क्षेत्रको पहिचान एवम् उत्पादित प्राङ्गारिक वस्तुको ब्रान्ड प्रवर्द्धन गर्ने ।	गा.पा	
७		कृषि उपकरण, औजार तथा नविनतम प्रविधि सबलीकरणमा आवश्यक सहयोग प्रदान गर्ने ।	गा.पा	
८		कृषि व्यवसायलाई व्यवस्थित बनाउन करार खेति, सामहिक खेति र चक्का खेतिको अवधारणा विकासको लागि आवश्यक कार्यक्रम तथा नीति तर्जुमा गर्ने ।	गा.पा	
९		एक गाउँ एक घाँसेवाली स्रोत केन्द्र स्थापना गर्ने ।	गा.पा	
१०		सिड बैंक तथा कृषि भण्डारण केन्द्र स्थापना गर्ने ।	गा.पा	
११		कृषि तथा जडिबुटि नर्शरी स्थापना गर्ने ।	गा.पा	
१२		वडा नं. २, ४, ५ र ६ लाई फलफुल, तरकारी, खाद्यान्न बाली उत्पादन तथा मत्स्यापालनको पकेट क्षेत्र र वडा नं. १, २ र ३ लाई नगदेवाली (फलफुल, तरकारी, आलु, जडिबुटी) र मौरीपालनको पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गर्ने ।	गा.पा	
१३		कृषि उत्पादन, संकलन र चिक्यान केन्द्रको स्थापना गर्ने ।	गा.पा	
१४		पशुपन्धी विशेष उत्पादन क्षेत्र निधारण गरी व्यावसायिक पशुपालन (बाखा, गाई, भैसी, बंगुर, कुखुरा) गर्नका लागि आवश्यक पूर्वाधार (फर्म)मा अनुदान दिने ।	सबै वडा	
१५		कृषि प्राविधिक शिक्षालय स्थापना गर्ने ।	गा.पा	
१६		वर्षिक रूपमा पशु दिवस मनाउने र उत्कृष्ट कृषकवर्ग छनौट गरी, सहुलियत ऋण तथा अनुदान दिने ।	सबै वडा	

१७	कृषक पहिचान तथा वर्गीकरण गरी अनुदान तथा अन्य सेवा प्रदान गर्ने ।	सबै वडा
१८	खेति वातावरण अनुकूल स्मार्ट प्रविधियुक्त कृषि सडक र दिगो सिंचाई योजना निर्माण गर्ने ।	सबै वडा
१९	माटो सुहाउँदो एवम् सम्भावना तथा उत्पादकत्वका आधारमा कृषि भूमि वर्गीकरण र वातावरणमैत्री कृषि प्रविधिको अबलम्बन गर्ने ।	सबै वडा
२०	कृषि उपज बेच विखन केन्द्र स्थापना तथा हाट बजार व्यवस्थापन गर्ने ।	सबै वडा
२१	पशु नश्ल सुधारका लागि कृतिम गर्भाधारणको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	सबै वडा
२२	कृषि तथा पशु विमा कार्यक्रम गर्ने ।	सबै वडा
२३	एक वडा एक नमूना कृषि कार्यक्रम नीति निर्माण गर्ने ।	सबै वडा
२४	सम्भावित कृषि वस्तु, पशुजन्य उत्पादनहरूको पहिचान एवम् उत्पादन वृद्धि गरी उक्त उत्पादनको ब्रान्ड प्रवर्द्धन गर्ने ।	सबै वडा
२५	दुर्घटजन्य उत्पादन संकलन केन्द्र स्थापना गर्ने ।	सबै वडा
२६	नागदह, माझर्खक, दमार, भेडीखोर मा किवि उत्पादनलाई ब्लक हुँदै जोनमा विस्तार गर्ने ।	१
२७	साविकको २,३,४,७,९ मा रहेको आलु पकेट क्षेत्रलाई जोनमा विस्तार गर्ने ।	१
२८	कुन्दी, ओखेनी, महादेवडाँडा लाई अलैची पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गर्ने	१
२९	महादेवडाँडामा अलैची, चिराइतो, बोझो लगायत अन्य जडिबुट्टी प्रशोधन केन्द्र स्थापना गर्ने ।	
३०	अलैची, तेजपत्ता, बोझो, चिराइतो, अल्लो, अमला, पाखनभेद, ठुलो ओखेती, ओखर लगायतका जडिबुटिलाई व्यवसायिकरण गर्न आवश्यक तालिम र चेतना प्रदान गर्ने ।	१
३१	सुम्नामवेसी, वालुवावेसी, डाइसे, चिसापानी, रातमाटे, पोखरी लाई धान पकेट क्षेत्रमा विकास गर्ने ।	२
३२	ववला, केवलपुर, चण्डीभव्यांग, दर्बे, पौती, सर्किडाडामा बुंगुर पालनको लागि तालिम तथा अनुदान दिने ।	२
३३	आलु चिस्यान केन्द्र स्थापना गर्ने ।	३
३४	महामण्डल आलु पकेट क्षेत्रलाई ब्लक/जोनमा स्तर उन्नति गर्ने ।	३
३५	खाडसाड साविक १ देखि ९ वडा को विभिन्न ठाँउमा बाखा, जर्सी गाई पालन र बंगुर पालन लाई पकेट क्षेत्र निधारण गरी विकास तथा विस्तार गर्ने ।	४
३६	गहत पकेट क्षेत्र विस्तार गर्ने ।	४

३७		झँगरेवेशीमा मत्सपालनलाई विकास गर्न अनुदान प्रदान गर्ने ।	५	
३८		सालुकेमा जुनार तथा सुन्तला पकेट क्षेत्रलाई जोनमा विस्तार गर्ने ।	६	
३९		उद्योग ग्रामको स्थापना र सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा, ५	
४०		प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा स्थानीय स्रोत एवम् शिपको परिचालन गरी लघु, साना, घरेलु, मझौला, तथा ठुलो उद्योगको स्थापना र सञ्चालनमा प्रोत्साहन गर्ने ।	गा.पा	
४१		प्रविधि अनुसन्धान र हस्तान्तरणमा सार्वजनिक, निजी बौद्धिक (Public Private Academic) सहकार्य गर्ने ।	गा.पा	
४२		सुलभ ऋण, व्याज मिनाह, विनाधितो कर्जा लगायत वित्तीय क्षेत्रको पहुच वृद्धि गरी उद्योग, बजार तथा व्यवसायमा पुँजी कार्यक्षेत्र विस्तार गर्ने ।	गा.पा	
४३		बजार केन्द्रहरूको स्थापना तथा विस्तार गर्ने ।	गा.पा	
४४		साना तथा घरेलु उद्योग सञ्चालनको लागि आवश्यक परामर्श तथा सिप विकास तालिम र अनुदानको व्यवस्था गरी वजारीकरणमा समन्वय गर्ने ।	गा.पा	
४५		स्थानीय तहमा उत्पादित फलफुल प्रशोधन गरी (जाम, जुस, डाईड फुट) उद्योग विकास तथा विस्तार गर्ने ।	गा.पा	
४६		एक वडा एक पहिचान सहितको स्थानीय सिप, श्रोत र साधनमा आधारित घरेलु तथा साना उद्योग स्थापना	गा.पा	
४७		मिलघर कुटानी पिसानीको स्तरोन्तती गर्ने ।	सबै वडा	
४८		बन पैदावारमा आधारित उद्योगहरूको स्थापनामा जोड दिने ।	सबै वडा	
४९		एक वडा एक पहिचान सहितको स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित घरेलु तथा साना उद्योग स्थापनामा जोड गर्ने ।	सबै वडा	
५०		फिक्कल जडिबुटि कृषि सहकारी द्वारा सञ्चालित जडिबुटि औषधी तथा तेल प्रशोधन मिललाई स्तरोन्तति गरी व्यवसायिक उद्योग रूपमा सञ्चालन गर्ने ।	१	
५१		माझखर्कमा जडिबुटि संकलन तथा प्रशोधन उद्योग निर्माण गर्ने ।	१	
५२		सिलेट हुङ्गा उद्योग स्थापनामा प्रोत्साहन र सहजिकरण गर्ने ।	२	
५३		घरेलु उद्योग (ढाका, मुडा, बाँसको हस्तकला, डालो, डोको) सम्बन्धि तालिम प्रदान गरी व्यवसायिक रूपमा विकास गर्ने ।	३	
५४		खाडसाडमा दुर्घ प्रशोधन उद्योग सञ्चालन गर्ने ।	४	
५५		झँगरेवेसीमा कसर उद्योग सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने ।	५	
५६		साबुन तथा अगरबत्ती उद्योग स्थापना गर्ने ।	६	

५७	सँस्कृति तथा पर्यटन	पर्यटकीय गुरु योजना तयार गरी गन्तव्य पहिचान गर्ने ।	गा.पा
५८		सुनकोशीमा च्याफटिङ सहितको रिसॉट निर्माणमा प्रोत्साहन र सहजिकरण गर्ने ।	गा.पा
५९		गाउँपालिकाको पर्यटकीय, धार्मिक, सामाजिक, साँस्कृतिक तथा मौलिक परम्परा भल्क्ने कला घर तथा कला संग्राहलय निर्माण गर्ने ।	गा.पा
६०		जडिबुटी पार्क विकास गर्ने ।	गा.पा, १
६१		पर्यटन पैदावार क्षेत्रको प्रचारप्रसार तथा प्रवर्द्धन गर्न भिडियो डकुमेन्ट्री तयार गर्ने ।	गा.पा
६२		होमस्टेको विकास गर्न तालिमको व्यवस्था गरी एक गाउँ एक होमस्टेको आवधारण विकास गर्ने ।	गा.पा
६३		रचनेमा पिक्निक स्पोट सहितको पार्क निर्माण गर्ने ।	१
६४		वाक्सु खोलामा वाक्सु सरोवर निर्माण गर्ने ।	२
६५		बेतिनी, फिक्कल भ्यू टावर र देउरालीमा लालीगुँसास पार्क र सुनाखरी पार्कको विकास र संरक्षण गरी पदमार्ग निर्माण गर्ने ।	३
६६		भक्कारी वन छाँगालाई व्यवस्थित बनाएर Zip Line, Rock Climbing को विकास गर्ने ।	४
६७		चाल्ने खोला र नारीम खोलामा Rock Climbing को सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने ।	५
६८		तिनपोखरीबाट फिक्कल भ्यू टावरसम्म पदमार्ग विकास गर्ने ।	५
६९		डाँडागाउँमा गुम्बा निर्माण गर्ने ।	६
७०	वित्त चंस्कार	ठुलो आहालमा बहुउद्देश्य विचरण पार्क निर्माण गरी पिक्निक स्पोटको विकास गर्ने ।	६
७१		उद्यमीलाई गाउँपालिकाले सहुलियत व्याज दरमा ऋण दिन सहजिकरण गर्ने ।	गा.पा
७२		वित्तीय तथा सहकारी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा
७३		कृषि वैक सेवा सञ्चालन तथा विस्तार गर्न सहजिकरण गर्ने ।	गा.पा
७४		एक सहकारी एक उत्पादन नीति कार्यान्वयन गर्ने ।	गा.पा

सामाजिक विकास योजना (शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई र युवा, खेलकुद तथा अन्य)

क्र.सं.	क्षेत्र	योजना तथा कार्यक्रहरू	स्थान	कैफियत
१		गाउँपालिकाले गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीलाई विशेष छात्रवृति प्रदान गर्ने ।	गा.पा	
२		बालबालिकाको पहुँच तथा सहभागिता बढाउन माध्यमिक तहसम्म अनिवार्य र निः शुल्क शिक्षाको व्यवस्था गर्ने ।	गा.पा	
३		शैक्षिक क्षेत्रलाई व्यवस्थित तथा थप गुणस्तरीय बनाउन शिक्षकलाई आवश्यक तालिम प्रदान गर्ने ।	गा.पा	
४		जिवन उपयोगी ज्ञान तथा सिप, मानव संसाधन, प्राविधिको विकासमा आधारित पाठ्यक्रम मार्फत सबै तहको शिक्षामा गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने ।	गा.पा	
५		विद्यालय तारबार सहितको पर्खाल निर्माण गर्ने ।	सबै वडा	
६		सबै विद्यालयमा स्तरीय खेल मैदान र बाल उद्यान/बगैचा निर्माण गर्ने ।	सबै वडा	
७		हरेक विद्यालयमा व्यवस्थित शौचालय र खानेपानीको धारा बनाउने ।	सबै वडा	
८		मा.वि. मा २६ जना शिक्षक, नि.मा.वि मा ४२ जना शिक्षक, प्रा.विमा १० जना, बालकोटामा २१ र लेखापाल १८ र कम्पीयुटर शिक्षक १८ जना गरी सबै विद्यालयमा खाली रहेको शिक्षक दरबन्दी पूर्ण गर्ने ।	सबै वडा	
९		विद्यालय शिक्षामा गुणस्तर मापदण्ड र प्रत्यायन प्रणाली (Accreditation System) विकास गरी सबै विद्यालयमा समान गुणस्तर कायम गर्ने ।	सबै वडा	
१०		हरेक विद्यालयमा ईन्टरनेट सुविधाको गुणस्तर बढाउने ।	सबै वडा	
११		मोन्टेश्वरी तथा बाल सिकाई शिक्षण संस्थाको विकास गर्ने ।	सबै वडा	
१२		एक वडा एक प्राविधिक शिक्षालय स्थापना गर्ने ।	सबै वडा	
१३		गाउँभित्रका सबै आधारभूत विद्यालयहरूमा बाल उद्यान पार्क निर्माण गर्ने ।	सबै वडा	
१४		माध्यमिक र उच्च माध्यमिक तहलाई आवसिय सुविधायुक्त बनाउने ।	सबै वडा	
१५		विद्यालयमा पुस्ताकलयको स्तरोन्नती गर्ने ।	सबै वडा	
१६		SEE करियर परामर्श तालिम प्रदान गर्ने ।	सबै वडा	
१७		कुम्पेडाँडामा मोन्टेश्वरी स्थापना गर्ने ।	१	

योजनाहरू प्राथमिककरणको आधारमा सम्पूर्ण गरिनेछन् ।

१८		पौती प्रा.वि.मा शिक्षकको दरबन्दी परिपूर्ति गरी तारबार सहितको आर.सि.सि भवन निर्माण गर्ने ।	२
१९		चण्डका मा.विमा भुकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण गरी प्राविधिक शिक्षालयको विकास गर्ने ।	३
२०		महाकाली म.वि लाई स्तर उन्नति गरी स्नातक तह सम्मको कक्षा सञ्चालन गर्ने ।	४
२१		आधारभुत विद्यालय भिरगाउँमा भवन निर्माण गर्ने ।	५
२२	स्वास्थ्य	आयुर्वेदिक स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गर्ने ।	गा.पा
२३		बालबालिकालाई पूर्ण खोप र अन्य स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने र प्रसुती सेवालाई प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा
२४		गाउँपालिकाले हेल्थ प्रोफाईल निर्माण गर्ने ।	गा.पा
२५		महामारीको पुर्वतयारी, रोग नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि प्रतिकार्य योजना बनाई लागु गर्ने र सर्वे तथा नसर्वे रोगको रोकथामकालागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा
२६		स्वास्थ्य संस्थालाई सुविधा सम्पन्न बनाउने (एक्स रे सेवा, प्रजन्न सेवा र २४सै घण्टा स्वास्थ्य परामर्श सेवा)	सबै वडा
२७		स्वा.से.का.को क्षमता अभिवृद्धि गरी स्वास्थ्य प्रवर्द्धनका कार्यक्रम निरन्तरता दिने ।	सबै वडा
२८		सबै विद्यालयहरूमा नियमित रूपमा स्वास्थ्यकर्मीद्वारा आधारभुत पोषण र जीवनशैलि सम्बन्धी जनचेतना मुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	सबै वडा
२९		स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट टेलि मेडिसिन सेवा विस्तार गर्ने ।	सबै वडा
३०		स्वास्थ्यमा राष्ट्रको लगानी वृद्धि गर्दै दिगो स्वास्थ्य वित्तीय र विमा प्रणाली विकास गर्ने ।	सबै वडा
३१		हरेक वडामा सामुदायिक औषधि भण्डारण कोष सञ्चालन गर्ने ।	सबै वडा
३२		भेटनरी डाक्टर र एग्रोभेट सहितको भेटेरिनरी स्वास्थ्य केन्द्रको स्थापना गर्ने ।	२
३३		निर्माणधिन अस्पतालमा आखाँ उपचार, दाँत उपचार, मानसिक स्वास्थ्य सेवा र आयुर्वेद शाखा निर्माण गर्ने ।	३
३४		रत्नावती स्वास्थ्य चौकीमा भौतिक सामाग्री र स्वास्थ्य स्वयम सेविकाको मात्रा पर्याप्त गरी बेराघेरा र प्रतिक्षालयको निर्माण गर्ने ।	६
३५	खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी शुद्धता परीक्षण केन्द्र स्थापना गर्ने ।	गा.पा
३६		एक घर एक धाराको नीति कार्यन्वयन गर्ने ।	गा.पा
३७		एकीकृत खानेपानी व्यवस्थापन गुरुयोजना तयार पारी लागु गर्ने ।	गा.पा

३८	खेलकुद तथा अन्य गाउँ, बालबालिकालाई धुम्रपान तथा मद्यपानजन्य वस्तुविक्री वितरण नगर्ने नीति कडाईका साथ लागु गर्ने ।	गा.पा
३९		गा.पा
४०		सबै वडा
४१		सबै वडा
४२		सबै वडा
४३		१
४४		२
४५		३
४६		४
४७		५
४८		६
४९		गा.पा
५०		गा.पा
५१		गा.पा
५२		गा.पा
५३		गा.पा
५४		गा.पा
५५		गा.पा
५६		गा.पा
५७		गा.पा
५८		सबै वडा

५९	प्राविधिक र शिपमुलक तालिमको व्यवस्था गर्ने । लैड्डिक समानता तथा समावेशीमैत्री कार्यक्रम सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने । रचने खेलमैदान र महादेवडाँडा खेलमैदान निर्माण गर्ने । कुरहरी भञ्ज्याङ खेलमैदान निर्माण गर्ने । डाँडागाउँमा फुटबल मैदान निर्माण गर्ने । तिनखण्डेमा खेल मैदान निर्माण गर्ने ।	सबै वडा
६०		सबै वडा
६१		१
६२		३
६३		५
६४		६

पूर्वाधार विकास योजना (सडक, पुलपुलेसा, ग्रामीण विकास, सिंचाई, विद्युत)

क्र.सं	क्षेत्र	योजना तथा कार्यक्रमहरू	स्थान	कैफियत
१	सडक	पुष्पलाल मध्य पहाडी लोकमार्ग (राष्ट्रिय रणनीतिक सडक)		
२		सबै विद्यमान मुख्य र शाखा सडकहरूको अन्तिम २ देखि १० वर्ष भित्र स्तरोन्नती र कालो पत्रे गर्ने ।	गा.पा	
३		गाउँ वडा केन्द्रहरू जोड्ने सडक सञ्जाललाई प्राथमिकताको आधारमा स्तरोन्नति गर्ने ।	गा.पा	
४		रणनीतिक सडकलाई मझौला व्यापारिक उद्योग, स्वास्थ्य तथा शैक्षिक संस्था र स्थानीय सडकलाई साना व्यापारिक, उद्योग, विद्यालयसँग जडान गरी सडक सञ्जाल गुरु योजना निर्माण गर्ने ।	गा.पा	
५		पाठिभरा भोटेगाउँ रमिते महादेवडाँडा सिदाली गेरुडाँडा सडक योजना विकास गर्ने ।	१	
६		बबला धमिनि सडक तथा तिनघरे गुरुम्छाप सडक जोड्ने सडकको नयाँ देयाक गर्ने ।	२	
७		ठाडो खोला - खहरी भञ्ज्याङ -माथिल्लो भँगरे-तल्लो चनौटे-ग्लाँचिरा(१५ कि.मी) लाई प्राथमिकता दिएर रिटेनिङ वाल सहितको कालोपत्रे गर्ने ।	३	
८		तर्किनेवेशी-फिक्कल(४० कि.मी)मुख्य सडकहरूलाई प्राथमिकता दिएर रिटेनिङ वाल सहितको कालोपत्रे गर्ने ।	४	
९		चाल्ने खोला-फिक्कल(२५ कि.मी) मुख्य सडकलाई प्राथमिकता दिएर स्तरोन्नति र कालोपत्रे गर्ने ।	५	
१०		सोखु-सालुके-फिक्कल सडक(१० कि.मी) सडकको स्तरोन्नति र कालोपत्रे गर्ने ।	६	
११		जिर्ण अवस्थामा रहेका पुलपुलेसाको मर्मत संभार गर्ने ।	सबै वडा	योजनाहरू प्राथमिककरणका आधारमा सम्पन्न गरिनेछन् ।

१२	भवन तथा ग्रामीण विकास	दमार जौ खोलामा भुलुङ्गे पुल निर्माण गर्ने ।	१
१३		कामीटार पौती खोलामा मोटर पुल निर्माण गर्ने ।	२
१४		ठाडो खोला तिनपाटन र फिक्कल जोड्ने ठाँउमा मोटर पुल निर्माण गर्ने ।	३
१५		सद्वेटार भलाए डाँडामा भुलुङ्गे पुल निर्माण गर्ने ।	६
१६	सिंचाई	हालसालै डि.पि.आर सम्पन्न भएको गाउँपालिका भवनको निर्माण सम्पन्न गर्ने ।	गा.पा
१७		बहुउद्देश्यीय व्यवसायिक भवन निर्माण गर्ने ।	गा.पा
१८		भवन तथा आवास मापदण्ड कार्यान्वयन गर्ने ।	गा.पा
१९		आवश्यकता अनुसार ढल विकास योजना ।	सबै वडा
२०		जोखिमयुक्त र छारिएर रहेका घर वस्तीहरूको पहिचान गरी संरक्षण गर्ने ।	सबै वडा
२१		वस्ती विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	सबै वडा
२२		एक वडा एक बहुउद्देश्यीय पार्क निर्माण गर्ने ।	सबै वडा
२३		व्यवस्थित घाटको निर्माण गर्ने ।	सबै वडा
२४		गाउँपालिका स्तरीय सभा हल निर्माण गर्ने ।	३
२५		गाउँपालिकाको सबै विद्यमान परम्परागत सिंचाई कुलो तथा प्रविधिहरूलाई बाहै महिना सिंचाई उपलब्ध हुन सक्ने गरि स्तरोन्नती गर्ने ।	गा.पा
२६	सुख्खा ग्रस्त क्षेत्र, कृषि पकेट क्षेत्र तथा कृषि फार्महरूमा आवश्यकता पहिचान गरी सिंचाईको व्यवस्था गर्ने ।	गा.पा	
२७		स्पीइल सिंचाई विकास गर्ने ।	सबै वडा
२८		वोडीखोरे धापटार सिंचाई, कोलेखोला पाखा खेत सिंचाई, र भुल्के खोला सिंचाईको नयाँ सिंचाई योजना निर्माण गर्ने ।	१
२९		पौतिखोला आलेटोल लिफ्ट सिंचाई निर्माण गर्ने ।	२
३०		गोप्य खोल-बाँसकोटे, निगुरे खोला-बिमिरेमा आधुनिक ढङ्गको बाहै महिना सेवा प्रदान गर्ने सिंचाई योजना विकास तथा विस्तार गर्ने ।	३
३१		कोलबोट सिंचाई कुलो निर्माण गर्ने ।	४

३२		गेरुडाङ्डा र खडकडाङ्डा लिपट सिंचाई योजना निर्माण गर्ने ।	५	
३३		सुनकोशी तथा सोखु खोलाबाट लिपट सिंचाईको योजना निर्माण गर्ने ।	६	
३४	विवृत	बायोग्रास प्लान्ट स्थापना गरी बायोग्रास तथा प्राङ्गणारीक मल उत्पादन गर्ने ।	गा.पा	
३५		केन्द्रिय विद्युत लाइन सबै वडामा विस्तार गर्ने ।	सबै वडा	
३६		सबै वडामा सडक बत्ती जडान गर्ने ।	सबै वडा	
३७		सोलार जडानमा अनुदान दिने ।	सबै वडा	
३८		वैकल्पिक उर्जामा अनुदान दिने ।	सबै वडा	
३९		सुविधायुक्त टेलिसेन्टरहरूको विकास गर्ने ।	गा.पा	
४०	सञ्चाना तथा संचार	सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित प्राविधिक जनशक्तिलाई तालिम गराई उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	गा.पा	
४१		आम जनतामा Digital Literacy बढाउन वडाहरूसँग सहकार्य मार्फत् तालिम र अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा	
४२		हरेक विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी तथा सरकारी कार्यालयमा इन्टरनेट सेवा सहितको ल्यान्डलाईन फोन उपलब्ध गराउने ।	गा.पा	

वातावरण संरक्षण तथा जोखिम व्यवस्थापन योजना (वातावरण संरक्षण, फोहरमैला व्यवस्थापन, जोखिम नियन्त्रण)				
क्र.सं	क्षेत्र	योजना तथा कार्यक्रहरू	स्थान	कैफियत
१	वातावरण संरक्षण	वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन तालिम दिने ।	गा.पा	योजनाहरू प्राथमिककरणका आधारमा सम्पन्न गरिनेछन् ।
२		सबै आयोजनाको वातावरणिय प्रभाव मूल्याङ्कन गर्ने ।	गा.पा	
३		फिक्कल गाउँपालिकामा रहेका सबै सामुदायिक वनहरूमा हरियाली कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा	
४		खुल्ला क्षेत्रको पहिचान र संरक्षण गर्ने ।	गा.पा	
५		हरेक घर एक करेसाबारी एक फूलबारी नीति लागु गर्ने ।	गा.पा	
६		एक वडा एक बहुउद्देश्यीय पार्क (बाल उद्यान, जेष्ठ नागरिक चौतारी, विपद व्यवस्थापन केन्द्र निर्माण गर्ने ।	सबै वडा	

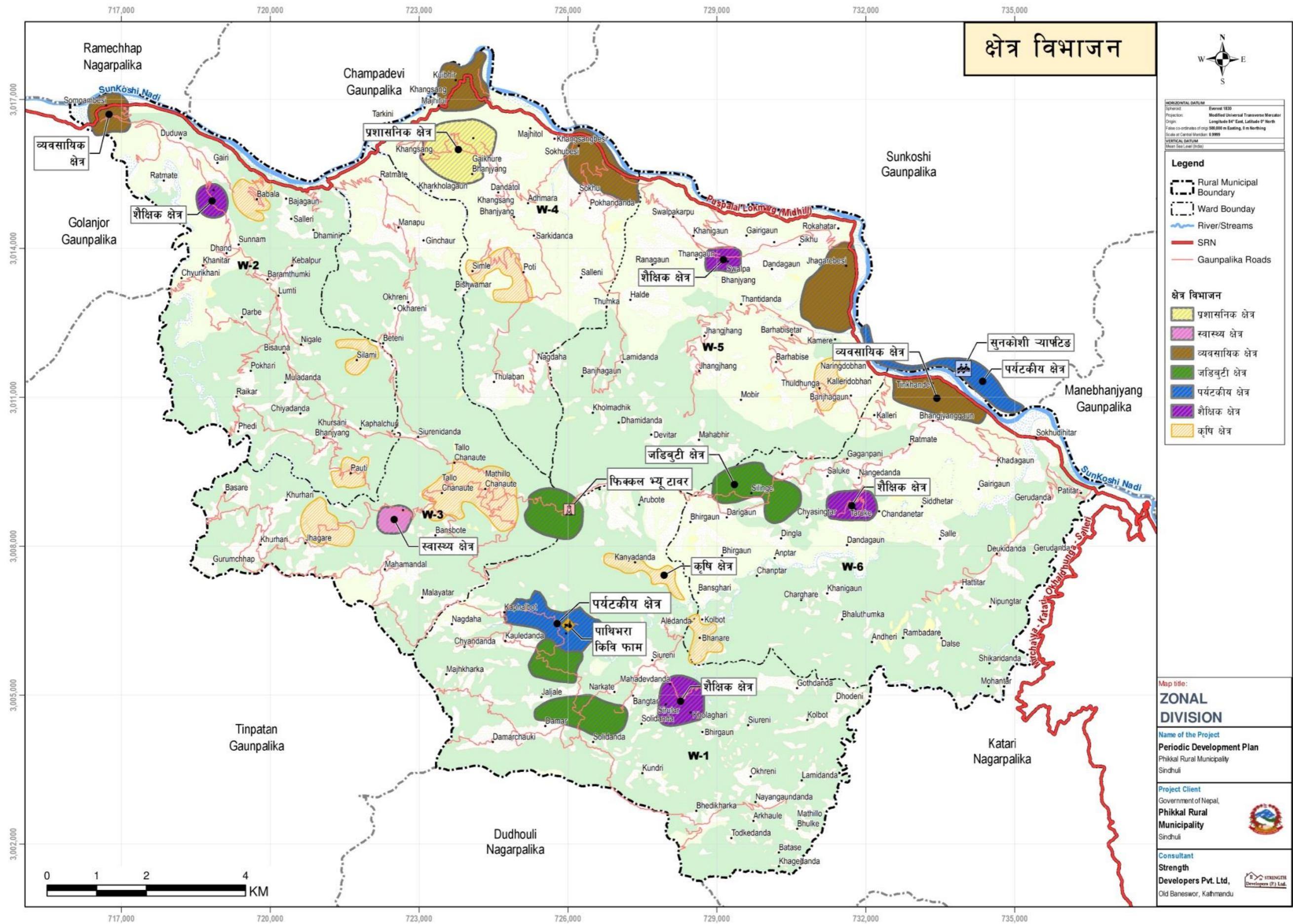
७		जडिबुटी तथा उन्नत जातको रुखको नर्सरी निर्माण गर्ने ।	सबै वडा
८		आवश्यक ठाउँमा वृक्षरोपणको कार्यक्रम गर्ने ।	सबै वडा
९		अलैची, तेजपत्ता, बोझो, चिराइतो, अल्लो, अमला, पाखनभेद, ठुलो ओखती, ओखर, जतामसि, चिराइतो, पाचँ औले, चुत्रो, ऐसेलु, अमला, लप्सी जस्ता जडिबुटीको वृक्षरोपण र संरक्षण गर्ने ।	१
१०		पटनदेवी, रजाय, छरछरे सामुदायिक वन काटछाट गरी संरक्षण गर्ने ।	२
११		चण्डभञ्ज्याङ्गमा पार्क निर्माण गर्ने ।	२
१२		ककनीदेवी सामुदायिक वन, तिनतल्ले ढाँडेडाँडा सामुदायिक वन, सल्लेनी सामुदायिक वनमा घेरावार गरी संरक्षण गर्ने ।	३
१३		वडामा सबै खाली ठाउँहरुमा डाले घाँस तथा उन्नत जातका रुखहरु वृक्षरोपण गर्ने ।	४
१४		पार्क निर्माण गर्ने ।	५
१५		तिनखण्डे बाल उद्यान पार्क निर्माण गर्ने ।	६
१६	वातावरण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन	वातावरण प्रदूषण गर्ने वस्तुको उत्पादन कम गर्न पुनः प्रशोधन एवम् पुनःप्रयोग गर्ने (Recycle and Reuse) कार्यक्रम	सबै वडा
१७		फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि पि.पि.ई.मोडल निर्माण गर्ने ।	सबै वडा
१८		एक घर एक सुधारिएको शौचालयहरू निर्माण गर्ने ।	सबै वडा
१९		गोवर ग्याँस, सुधारिएको चुलो, विद्युतिय चुलो जस्ता कम खर्चिला तथा वातावरणीय रूपमा अनुकुल प्रविधिको प्रयोग गर्ने ।	सबै वडा
२०		गाउँका मुख्य सार्वजनिक क्षेत्रहरुमा डस्टविन राख्ने ।	सबै वडा
२१	भू तथा जलाधार संरक्षण	प्रकोप नक्सांकन तथा जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा
२२		जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा
२३		सिमसार क्षेत्रमा डाले तथा वहुवर्षिय घाँसखेतिको विकास गर्ने ।	गा.पा
२४		समुदायमा जलवायू परिवर्तन सम्बन्धी सूचनामूलक र सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने ।	गा.पा
२५		गाउँ क्षेत्र भित्र रहेका जलाधार क्षेत्रहरु पहिचान, नक्सांकन र संरक्षण गर्ने ।	गा.पा
२६		वन, जलाधार तथा पारिस्थितिकीय प्रणालीको संरक्षण तथा दिगो व्यवस्थापन गर्ने ।	गा.पा

२७		हिलेधाप पोखरी, दमार खोला, भुल्के खोला, सनकट्टे खोला मुहान वरपर तारबार, वृक्षरोपण, संरक्षण गर्ने ।	१
२८		बतासे पोखरी, धमिनि पोखरी, पौती, कोच्चे, तल्लो लुम्ती, बबला पोखरी को सरसफाई, संरक्षण तथा जर्गेणा गर्ने ।	२
२९		खाडसाड खोलाको द्वै किनारमा तटबन्धन गर्ने ।	४
३०		तारुकेमा सिंचाई पोखरी र भदहरेमा पानी पोखरी निर्माण गर्ने ।	६
३१	जोखिम नियन्त्रण	जोखिम व्यवस्थापन र जैविक विविधता संरक्षणमा जोड दिने ।	गा.पा
३२		राहत कोष स्थापना गर्ने ।	गा.पा
३३		पहिरोको जोखिमा रेहेका विद्यालयहरुको रिटेनिङ्ग वाल लगाई घेराबेरा गर्ने र उच्च जोखिममा रहेका विद्यालयको स्थानान्तरण गर्ने ।	गा.पा
३४		दमकल, एमबुलेन्स तथा सब वहान खरिद र परिचालन गर्ने ।	गा.पा
३५		खुला क्षेत्रको पहिचान, अभिलेखाङ्गन तथा व्यवस्थापन कार्य गर्ने ।	गा.पा
३६		विपद् जोखिक पूर्वानुमान, पूर्वतयारी र प्रतिकार्य सम्बन्धी पूर्वधार, जनशक्ति क्षमता र सूचना प्रणालीको विकास गर्ने ।	गा.पा
३७		जोखिमयुक्त ठाँउहरुमा तटबन्धन निर्माण गर्ने र वृक्षरोपणको अवधारणा जगाउने ।	सबै वडा
३८		पहिरोको जोखिममा रहेको बस्तीहरुलाई संरक्षण तथा बस्ती स्थानान्तरण गर्ने ।	सबै वडा
३९		विपद् पछिको पुनर्स्थापनाको लागि उद्धार सामग्री, कोष, उद्धार संयन्त्र र प्रविधिको विकास योजना ।	सबै वडा
४०		ओखेनी गाउँ, तल्लो भुल्के थाक्के आरुबोट (५ घर), नर्केट (१८ घर), सिरुटार (३ घर), आलडाँडा (१४ घर), मझुवा (८ घर) जस्ता पहिरोको जोखिममा रहेको बस्तीहरुलाई संरक्षण तथा बस्ती स्थानान्तरण गर्ने ।	१
४१		भौतिक सामाग्री सहितको विपद पूर्व तयारी बहुउद्देश्य भवन निर्माण गर्ने ।	२
४२		टार अपुताधारी, लाकुरी भञ्ज्याङ्ग, आँपखोल्ढा, पँधेराखोला देखी ठुलो गाउँ लगायतको पहिरोको जोखिममा रहेको बस्तीलाई संरक्षण गर्ने ।	३
४३		खाडसाडमा भौतिक सामाग्री सहितको विपद पूर्व तयारी बहुउद्देश्य भवन निर्माण गर्ने ।	४
४४		पहिरोका जोखिममा रहेको हल्दे गाउँको बस्ती स्थानान्तरण गर्ने ।	५
४५		देउकी डाँडा, कल्लेरी, सोखु खोला, गोगनपानी, दिङ्गलामा पहिरोको जोखिममा रहेको बस्तीलाई संरक्षण तथा स्थानान्तरण गर्ने ।	६

संस्थागत विकास तथा सु-साशन (मानव संसाधन, डिजिटल सूचना तथा प्रविधि)				
क्र.सं.	क्षेत्र	योजना तथा कार्यक्रमहरू	स्थान	कैफियत
१	क्षमता विकास	गाउँपालिकाको भवन निर्माण गर्ने ।	गा.पा	योजनाहरू प्राथमिकरणको आधारमा सम्पन्न गरिनेछन् ।
२		गाउँपालिकाको मातहत सबै कार्यलयबाट मुस्कानसहितको सेवा प्रदान गर्ने ।	गा.पा	
३		गाउँपालिकाको मेट्रिक सिस्टममा घर नम्बरिङ तथा ल्याड डिजिटलाईजेसन गर्ने ।	गा.पा	
४		गाउँपालिकाको पहिचान भल्क्ने लोगोको विकास गर्ने र सोहि लोगोको आधारमा मायाको चिनो स्वरूप स्थानीय हस्तकलाको विकास गर्ने ।	गा.पा	
५		वार्षिक रूपमा गाउँपालिका स्तरीय सांस्कृतिक कला प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा	
६		वार्षिक रूपमा गाउँपालिका स्तरीय हस्तकला प्रदर्शनी तथा प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा	
७		ऐन, कानुन, कार्य विधि र मापदण्ड आदि निर्माण गर्ने ।	गा.पा	
८		हरेक घर खुशी परिवार, फिक्कल वासीको अधिकार सुनिश्चित गर्ने ।	गा.पा	
९		आन्तरिक आयवृद्धि प्रवर्द्धन गर्ने ।	गा.पा	
१०		आन्तरिक र बाह्य समन्वय सहकार्य प्रवर्द्धन गर्ने ।	गा.पा	
११		संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने ।	गा.पा	
१२		शून्य वेरुजु कायम गर्न आवश्यक ऐन, नियम निर्माण गर्ने ।	गा.पा	
१३		आन्तरिक आयको स्रोतको पहिचान गर्दै करको दायरा बढाउने र करको दर घटाउने ।	गा.पा	
१४		नागरिक मैत्री प्रविधियुक्त स्मार्ट सेवा प्रवाह गर्ने ।	गा.पा	
१५		हरेक व्यक्तिको जीवन विमा गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।	सबै वडा	
१६		परम्परागत कला संस्कृति भल्क्ने स्मारक स्थापना गर्ने ।	वडा नं. ४	
१७	८८ ८९	विद्युतिय सूचना प्रसारण गर्ने ।	सबै वडा	

१८		गाउँपालिका मातहत सबै कार्यालयहरु र अन्य महत्वपूर्ण सार्वजनिक स्थानहरुमा टेलिफोन इन्टरनेट सुविधा जडान गर्ने ।	सबै वडा	
१९		विद्युतिय हाजिरी, सिसि क्यामरा, द्रुत इन्टरनेट सेवा सहित अत्याधुनिक सेवा प्रवाह गर्ने ।	सबै वडा	

अनुसूची २ : प्रस्तावित योजना नक्सा

फिक्कल गाउँपालिका

आवधिक विकास योजना

